GGD BRANDWEER
Veiligheidsregio Kennemerland
Holdingstaf

Retouradres Postbus 5514 2000 GM Haarlem

Aan de colleges van burgemeester en wethouders van:
Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem,
Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Haarlemmermeer,
Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort

gemeente Zandvoort	afd. 04/06/
zaaknr.	10/ 4677
datum	19 JUL 2010
BVO	NA	CC

Datum 16 JULI 2010
Ons kenmerk CvdK/sb/HS 2010-280486
Contactpersoon C.E. van der Klis
Doorkiesnummer 023-5159516
Bijlage(n) Beleidsplan Veiligheids Regio Kennemerland 2010-2013
Onderwerp Aanbieding beleidsplan VRK 2010-2013

Geacht college,

Hierbij bieden wij u het Beleidsplan VRK 2010-2013 aan, dat het Algemeen Bestuur op 14 december 2009 in concept heeft vastgesteld. U wordt gevraagd bijgevoegd beleidsplan voor te leggen aan uw gemeenteraad zodat de raad een zienswijze op het beleidsplan kenbaar kan maken.

Bij de vaststelling is - door de koppeling van het plan aan de Wet veiligheidsregio's die op 1 oktober as. in werking treedt - gekozen voor het gelijktijdig aanbieden van het plan en de nieuwe op basis van genoemde wet op te stellen gemeenschappelijke regeling VRK. Nu deze regeling voor behandeling in de regiogemeenten gereed is wordt ook het beleidsplan voor behandeling aangeboden.

Wij brengen graag nog een aantal punten onder uw aandacht.

Zoals hierboven aangegeven treedt de Wet veiligheidsregio's op 1oktober as. in werking. Op dat moment wordt het huidige Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding (RBR) vervangen door het Beleidsplan. De regio Kennemerland beschikt over een RBR 2005-2008. In de loop van 2008 diende een nieuwe RBR opgesteld te worden met een looptijd van vier jaar. Gezien de landelijke ontwikkelingen was het bestuur van mening dat het onwenselijk was een nieuw RBR op te stellen. Derhalve heeft het bestuur besloten in te spelen op de aanstaande nieuwe wetgeving en een Beleidsplan VRK op te stellen.

Het Beleidsplan is een multidisciplinair product en wordt uitgewerkt in andere documenten zoals het regionaal crisisplan, de organisatie- en werkplannen van de vier kolommen (brandweer, GHOR/GGD, Politie/KMar en gemeenten) en overige partners. Het Beleidsplan is mede gebaseerd op het risicoprofiel. Dit risicoprofiel geeft de prioritering in de geïnventariseerde risico's aan. Voor het Beleidsplan 2010

– 2013 is gebruik gemaakt van het in 2007 geactualiseerde en vastgestelde risicoprofiel.

Wij streven er naar om in 2011 een nieuw risicoprofiel vastgesteld te hebben. Het risicoprofiel zal aan de gemeenteraden worden voorgelegd. Na vaststelling van het risicoprofiel zal vervolgens het Beleidsplan geactualiseerd worden.

Dan kan ten volle invulling worden gegeven aan de Wet Veiligheidsregio's die bepaalt dat het bestuur van de veiligheidsregio het risicoprofiel vaststelt na overleg met de raden van de deelnemende gemeenten, waarbij het bestuur de raden tevens verzoekt hun wensen kenbaar te maken omtrent het in het beleidsplan op te nemen beleid.

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het opstellen van het lokaal integraal veiligheidsbeleid. Een deel van het beleidsplan VRK heeft overlap met dit beleid, vooral op de gebieden:

- bedrijvigheid en veiligheid met als thema grootschalige evenementen
- fysieke veiligheid met als thema's: brandveiligheid gebouwen, risico's gevaarlijke stoffen/externe veiligheid, risico's natuurrampen en risico's infectieziekten
- integriteit en veiligheid met als thema terrorisme.

Tussen het lokaal integraal veiligheidsbeleid en het Beleidsplan volgens de Wet Veiligheidsregio's bestaat een relatie. Lokale thema's kunnen regionaal worden opgepakt en beschreven in het Beleidsplan. Regionale thema's vinden anderszins ook hun weerslag in het lokale veiligheidsbeleid.

We hechten er aan de gemeenteraden ook te betrekken bij het nu voorliggende Beleidsplan. Het Algemeen Bestuur heeft er daarom voor gekozen de gemeenteraden over dit concept-Beleidsplan 2010 – 2013 te consulteren.
Na deze consultatieronde stelt het VRK-bestuur het Beleidsplan definitief vast.

Indien u een toelichting wenst op het Beleidsplan, dan kunt u dit kenbaar maken.

Wij verzoeken u om een reactie van uw gemeenteraad op het concept beleidsplan VRK 2010-2013 voor 15 oktober 2010 aan ons kenbaar te maken.

Hoogachtend,
Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland i.o.
namens deze,

ing. A.F.M. Schippers MPA
secretaris

GGD BRANDWEER POLITIE
Veiligheidsregio Kennemerland

BELEIDSPLAN
Veiligheidsregio Kennemerland
2010-2013

Beleidsplan VRK
Versie 0.9

Colofon

Dit document is tot stand gekomen onder regie van het Veiligheidsbureau Kennemerland.

Adres
Veiligheidsregio Kennemerland
Veiligheidsbureau Kennemerland
Postbus 5514, 2000 GM HAARLEM
www.vrk.nl

Druk
Versie 0.9, 7 december 2009

Met medewerking van
Brandweer – VRK
GGD/GHOR – VRK
MICK – VRK
Gemeenten regio Kennemerland
Politie Kennemerland
KMar District Schiphol
Waterschappen
Defensie (RMC-West)
Rijkswaterstaat

MANAGEMENTSAMENVATTING

Hoofdstuk 1 Documentinformatie
Dit beleidsplan beschrijft de structurele en planmatige ontwikkeling van het beleid van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) voor de komende vier jaar. Het totaaloverzicht van alle beleidsacties is bepalend voor de uitvoering van het beleid van de VRK en wordt in de reguliere begrotings- en verantwoordingscyclus van de VRK meegenomen.

De doelstelling van het Beleidsplan is:
- het op elkaar afstemmen van de organisatie van de crisisbeheersing over de gehele breedte in regionaal verband en afspraken te maken over het kwaliteitsniveau van de bijdragen van de verschillende partners;
- het beschrijven van de wijze waarop de multidisciplinaire voorbereiding en uitvoering van de crisisbeheersing wordt vormgegeven en de beoogde operationele prestaties van de diensten en organisaties van de VRK, de politie en gemeentelijke kolom;
- het informeren en communiceren richting de samenleving: hoe gaat het bestuur om met de risico's in de regio Kennemerland, inzicht geven in de inspanningen van de VRK naar de deelnemende gemeenten en richting het Rijk als middel om de landelijke beleidsdoelstellingen versus het regionaal beleid te kunnen monitoren en te toetsen en inzicht te geven in de kwaliteit en voortgang van de crisisbeheersing;
- structuur geven aan alle informatie, het bestaand beleid en de daaraan gekoppelde afspraken en nieuwe opgaven die als naslagwerk kan dienen voor alle partners.

Hoofdstuk 2 De Veiligheidsregio Kennemerland
In dit hoofdstuk wordt de VRK geïntroduceerd, waarbij aandacht is voor een deel van de veiligheidsrisico's waar de VRK op voorbereid moet zijn. De VRK is een van de meest uitdagende regio's van ons land.
In de organisatie van de VRK werken de brandweer, GGD/GHOR, het Meld-, Informatie- en Coördinatiecentrum Kennemerland en het Veiligheidsbureau Kennemerland samen en wordt de relatie met de gemeenten en Politie/KMar toegelicht.
De VRK als netwerkorganisatie schetst een beeld van het grote netwerk van de VRK.

Hoofdstuk 3 Missie en Visie VRK
Het werkgebied van de ambtelijke organisatie van de VRK wordt gevormd door het samenspel van alle partijen die een rol spelen in de veiligheid en gezondheid van de regio Kennemerland. Dat is gelijk de kerntaak waar de VRK voor staat: het verbinden van een groot aantal partners in veiligheid en gezondheid en het bevorderen van de samenwerking met die partners. Hierbij staat de VRK een doel voor ogen: de regio Kennemerland veiliger en gezonder maken.
De partners binnen de VRK staan voor een integrale en multidisciplinaire aanpak van uitvoering en beleid. De focus is gericht op versterking van samenwerking en synergie om een herkenbare en betrouwbare organisatie voor de burgers van de tien gemeenten te zijn en zo een bijdrage te leveren aan de veiligheid en gezondheid.

Hoofdstuk 4 Het risicoprofiel
Het risicoprofiel verschaft een fundament voor het gehele beleid van risico- en crisisbeheersing in de regio Kennemerland. Het is een verantwoordelijkheid van het bestuur van de VRK om een risicoprofiel op- en vast te stellen en in het beleidsplan op te nemen, en samen met de afzonderlijke gemeenteraden uitspraken te doen over de aanvaardbaarheid van onderkende risico's en over de mate waarin maatregelen worden getroffen om deze risico's te voorkomen. Ook moet over de risico's gecommuniceerd worden met de inwoners en bezoekers van de regio.

De regio Kennemerland kent een groot aantal verschillende risico's die potentieel kunnen leiden tot een ontwrichting van vitale functies van de maatschappij. De VRK heeft een hoog en 'breed' risicoprofiel: in het gebied kunnen risico's en crises van verschillende aard en omvang optreden.
De ramptypen luchtvaartongeval, ongeval op water, verkeersongeval op land, ongeval met giftige stoffen, tunnelongeval, brand in grote gebouwen, paniek in menigten en effecten door extreme weersomstandigheden vallen in de hoogste categorie V.

De ramptypen kernongeval, ziektegolf en instorting vallen in categorie IV. In de categorie III vallen bedreiging volksgezondheid, verstoring openbare orde en natuurbranden, uitval nutsvoorzieningen.

Hoofdstuk 5 Risicobeheersing

Risicobeheersing is één van de drie beleidsvelden van het veiligheidsbeleid. Het omvat alle activiteiten die een vroegtijdige structurele aandacht voor integrale veiligheid bevorderen en die gericht zijn op het zoveel mogelijk voorkomen van onveilige situaties en omstandigheden. Risicobeheersing is mogelijk door bij de risicobronnen de kansen op incidenten te minimaliseren en door maatregelen te treffen waardoor bij incidenten de gevolgen voor de omgeving en de samenleving zo beperkt mogelijk blijven.

Het bestuur van de VRK maakt op basis van het risicoprofiel (H3) een afweging en stelt op basis daarvan het na te streven veiligheidsniveau vast. Het 'hoge' en 'brede' risicoprofiel van de VRK rechtvaardigt stevige inspanningen op het gebied van risicobeheersing. De door de Wet veiligheidsregio's beoogde verbreding van rampenbestrijding naar crisisbeheersing maakt een brede en multidisciplinaire aanpak van risicobeheersing noodzakelijk. Daarnaast moet de VRK invulling geven aan het landelijk beleid (Strategie Nationale Veiligheid, Nationale Risicobeoordeling), waarbij meer aandacht wordt gevraagd voor crises als pandemieën, terrorisme, hoogwater en grootschalige storingen in de vitale infrastructuur. Risicobeheersing is daarom niet alleen een zaak voor de VRK, er zijn veel (netwerk)partners die in het proces moeten worden betrokken. Risicobeheersing betekent daarmee ook samenwerking en uitwisseling tussen de vier kolommen (brandweer, GGD/GHOR, Politie/KMar en Gemeenten) met buurregio's, de KMar, RWS, Waterschappen, de energiebedrijven, het OM en Defensie.

Hoofdstuk 6 Incidentbeheersing

In dit hoofdstuk beschrijft de VRK welk beleid zij wil voeren om de incidentbeheersing te professionaliseren. Hierbij wordt het begrip 'incident' breed opgevat. Veel incidenten kennen in potentie elementen van een ramp of elementen van een crisis. Bovendien hebben kleine incidenten door de media-aandacht soms een grote impact, waardoor snel en soepel opschalen van de overheid nodig is. Onder de term incident wordt ook de dreiging van een fysieke gebeurtenis geschaard, zoals een dreigende aanslag, grieppandemie of overstroming e.d. Dit houdt in dat onder de term incidentbeheersing, de termen rampenbestrijding en crisisbeheersing vallen.

Bij de voorbereiding op een eventueel incident hoort ook een verdeling en toewijzing van de verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken aan de operationele en gemeentelijke diensten en het bestuur. Meer nadruk op incidentbeheersing betekent in dit beleidsveld ook meer aandacht voor partners. Dit geldt zowel tijdens een incident als in de voorbereiding. Ieders participatie in activiteiten zoals planvorming, opleiden, trainen, oefenen en communicatie is noodzakelijk.

Hoofdstuk 7 Herstel

Met de term herstel wordt meer bedoeld dan alleen nazorg na een crisis. Herstel is de fase waarin activiteiten worden ontplooid waardoor er na een ramp of crisis weer kan worden teruggekeerd naar de 'normale' situatie. Het gaat hierbij om het opheffen dan wel voorkomen van problemen of schade op lichamelijk, geestelijk en maatschappelijk terrein.

Aangezien voorkomen beter is dan genezen, moet in de preparatie- en responsfase al worden getracht de effecten van een crisis zo veel mogelijk te beperken. Het succes hiervan is bepalend voor de omvang van de herstelfase. Het proces Herstel dient daarom vóór de bestuurlijke afschaling van de crisissituatie in gang gezet te zijn.

Hoofdstuk 8 Informatiemanagement

Informatiemanagement is een cruciaal onderdeel van crisisbeheersing en rampenbestrijding. Vaak wordt het naast mensen en middelen, de derde productiefactor genoemd. Het is weliswaar geen primair proces in de VRK maar informatiemanagement is zodanig in ontwikkeling dat het de aanbeveling verdient om als apart hoofdstuk op te nemen in een beleidsplan.
Dit sluit aan bij de wettelijke taak van de VRK op het gebied van informatievoorziening: het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de VRK en de andere diensten die betrokken zijn bij de uitvoering van de taken van de VRK.
Het gaat overigens niet alleen om informatievoorziening tijdens incidenten. Ook informatievoorziening in de koude organisatie maakt hier onderdeel van uit.

Hoofdstuk 9 Kwaliteitszorg en Kennismanagement
De VRK, de politieregio Kennemerland, de 10 gemeenten en de overige partners in de regio Kennemerland, streven ieder op een eigen planmatige en systematische wijze naar ontwikkeling van de kwaliteit binnen de mono- en multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing. Een gedeelde visie van de kwaliteitszorg in deze samenwerking is er nog niet, maar zal op een natuurlijke wijze worden meegenomen in de verdere ontwikkeling van de VRK.

Hoofdstuk 10 Kwaliteitsbewaking van het beleidsplan
De Wet veiligheidsregio's bepaalt dat het bestuur van de veiligheidsregio's geacht wordt eens in de vier jaar een beleidsplan vast te stellen. Om de effectiviteit van het VRK-beleid te vergroten zal het beleidsplan onderdeel zijn van de begrotings- en verantwoordingscyclus. Het beleidsplan wordt tweejaarlijks geactualiseerd met een nieuwe horizon van 4 jaar (rolling planning).

De resultaten uit het beleidsplan worden verwerkt in plannen als de programmabegroting, jaarplannen en operationele plannen van de organisatieonderdelen binnen de VRK en zijn partners.

INHOUDSOPGAVE

1 Documentinformatie

1.1 Grondslag beleidsplan

Het beleidsplan VRK 2010-2013 vormt het strategisch beleidskader van de VRK voor een planperiode van vier jaar. Het is een wettelijk planfiguur, een instrument voor de vertaling van bestuurlijke verantwoordelijkheden en ambities naar operationele voorbereiding en taakuitvoering. Het plan geeft richting aan de inspanningen van de samenwerkende gemeenten en alle denkbare partners in en van de VRK. Het maakt, ook naar de samenleving toe, inzichtelijk hoe de regio omgaat met fysieke risico's, hoe zij zich op deze risico's voorbereidt en hoe zij de samenwerking met partners in de samenleving gestalte geeft.

Het beleidsplan komt in de plaats van het regionaal beheersplan rampenbestrijding en beoogt een verbreding van de voorbereiding van rampenbestrijding met crisisbeheersing binnen de context van de veiligheidsregio en omvat in ieder geval:

- een beschrijving van de beoogde operationele prestaties van de diensten en organisaties van de VRK, alsmede van de beoogde operationele prestaties in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing van de gemeenten en de politie in de regio Kennemerland;
- een uitwerking van de landelijke doelstellingen, zoals genoemd in de Wet veiligheidsregio's;
- een informatieparagraaf waarin een beschrijving wordt gegeven van de informatievoorziening binnen en tussen de organisatieonderdelen van de VRK en zijn partners;
- een Multidisciplinair Opleidings-, Trainings- en Oefenbeleidsplan;
- een beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie, zoals genoemd in de Wet veiligheidsregio's.

1.2 Doelstelling en doelgroep van het beleidsplan

Veel partijen spelen een rol als het gaat om de veiligheid in de regio Kennemerland. Het samenspel van al die partijen vormt het werkgebied van de VRK. Een kerntaak van de VRK is dan ook het verbinden van een groot aantal partners in veiligheid en het bevorderen van de samenwerking met die andere instanties.

Het bestuur van de VRK wil met het beleidsplan het volgende bereiken:
- het op elkaar afstemmen van de organisatie van de crisisbeheersing over de gehele breedte in regionaal verband en afspraken te maken over het kwaliteitsniveau van de bijdragen van de verschillende partners;
- het beschrijven van de wijze waarop de multidisciplinaire voorbereiding en uitvoering van de crisisbeheersing wordt vormgegeven en de beoogde operationele prestaties van de diensten en organisaties van de VRK, de politie en gemeenten;
- het informeren en communiceren richting de samenleving: hoe gaat het bestuur om met de risico's in de regio Kennemerland, inzicht geven in de inspanningen van de VRK naar de deelnemende gemeenten en richting het Rijk als middel om de landelijke beleidsdoelstellingen versus het regionaal beleid te kunnen monitoren en te toetsen en inzicht te geven in de kwaliteit en voortgang van de crisisbeheersing;
- structuur geven aan alle informatie, het bestaand beleid en de daaraan gekoppelde afspraken en nieuwe opgaven die als naslagwerk kan dienen voor alle partners.

De doelgroepen van het beleidsplan zijn de gemeenteraden, respectievelijk de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort, de medewerkers van de VRK, de partners in de regio: de politieregio Kennemerland, de Koninklijke Marechaussee Schiphol, het Openbaar Ministerie (arrondissementsparket Haarlem), de Hoogheemraadschappen, Rijkswaterstaat, Defensie, de buurregio's Amsterdam-Amstelland, Noord-Holland Noord, Zaanstreek-Waterland en Hollands Midden, de Provincie Noord-Holland en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties.

1.3 Kaders en randvoorwaarden

Het beleidsplan is opgesteld binnen vooraf vastgestelde kaders. Deze kaders zijn:

- De wettelijke taken, zoals weergegeven in de Wet veiligheidsregio's, vormen de basis voor het beleidsplan VRK. Hiermee anticipeert de VRK op de nieuwe wetgeving. De wettelijke taken van de veiligheidsregio zijn als bijlage toegevoegd;
- De landelijke beleidsdoelstellingen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- Het convenant met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- De Gemeenschappelijke Regeling VRK.
- De missie en visie van de VRK, waarin wordt aangegeven wat het werkterrein van de VRK is wat zijn bestaansrecht is, wat de opdracht is waar zij voor staat, voor wie de VRK werkt en in welke behoeften zij voorziet;
- Het risicoprofiel van de VRK, zoals vastgesteld in 2007;

1.4 Bereik

Het beleidsplan is opgesteld door de VRK (GGD/GHOR en Brandweer), de Politie/KMar, gemeenten en de crisispartners zoals het OM, Waterschappen en Rijkswaterstaat. Vanuit alle disciplines is een bijdrage geleverd aan het dragende concept van beleidsvorming. Het beleidsplan is hiermee een product van en voor de partners.

1.5 Afstemming en besluitvorming

Het beleidsplan is ambtelijk afgestemd met de beleidsplannen van de regionale politie, betrokken waterschappen en de aangrenzende veiligheidsregio's. Hiermee voldoet het bestuur van de VRK aan zijn wettelijke verplichting. De VRK heeft er voor gekozen om zijn partners uit te nodigen beleidsinhoudelijk te participeren in het beleidsproces. Het beleidsplan is daarmee een multidisciplinair product.

Het betrekken van de gemeenteraden bij het opstellen van de basis voor het beleidsplan is van groot belang. Daarom is de zogenoemde haalplicht ingesteld. Het bestuur van de VRK is verplicht de gemeenteraden om inbreng te vragen bij het opstellen van het risicoprofiel. De gemeenteraden zien in het conceptrisicoprofiel welke risico's voor hun gemeente relevant zijn en kunnen het concept aanvullen met risico's die zij zelf onderkennen. Daarnaast kunnen ze lokale beleidsprioriteiten en veiligheidsthema's naar voren brengen.
De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het opstellen van het beleid ten aanzien van het lokaal integraal veiligheidsbeleid. Tussen dit beleid en het beleid van de VRK is een wederzijdse relatie ten aanzien van de fysieke veiligheid. De regionale thema's uit het beleidsplan vinden hun weerslag in de integrale veiligheidsplannen. Hiermee vindt de lokale verankering van het beleidsplan plaats.

Het bestuur van de VRK nodigt het Regionaal College van politie, de besturen van de waterschappen en de ambtenaren die door de ministers zijn aangewezen, uit hun zienswijze op het conceptrisicoprofiel kenbaar te maken.

Besluitvorming van het beleidsplan vindt plaats in het Algemeen Bestuur VRK en het Regionaal College.

1.6 Leeswijzer

De VRK heeft dit beleidsplan opgesteld conform de landelijke handreiking Beleidsplan Veiligheidsregio.

In het plan worden de beleidsthema's, visie, doelstellingen en beoogde resultaten op hoofdlijnen weergegeven.

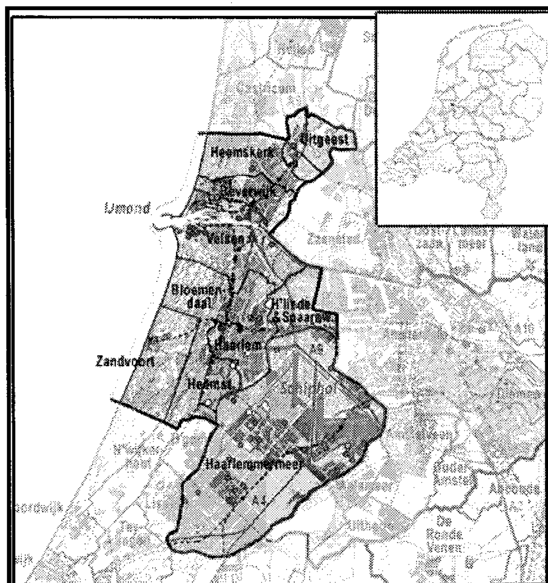
Het plan is als volgt opgebouwd:

- hoofdstuk 1 en 2 zijn de inleidende hoofdstukken over de grondslag van het beleidsplan en de organisatie van de VRK;
- hoofdstuk 3 worden de missie en visie van de VRK toegelicht;
- hoofdstuk 4 wordt het risicobeleid beschreven;
- hoofdstuk 5 tot en met 9 vormen de inhoudelijke hoofdstukken op het gebied van de crisisbeheersing;
- hoofdstuk 10 geeft een samenvatting van de resultaten in de planperiode 2010-2013.

2 De Veiligheidsregio Kennemerland

2.1 Introductie van de VRK

De VRK is een bij wet verplichte gemeenschappelijke regeling, als openbaar lichaam verantwoordelijk voor de uitvoering van wettelijke taken en landelijke beleidsdoelstellingen in de regio. Wettelijke taken en landelijke beleidsdoelstellingen vormen het wetsfundament voor het werk van de VRK.
Het verzorgingsgebied van de gemeenschappelijke regeling omvat het grondgebied van de tien deelnemende gemeentebesturen in het zuidwesten van de Provincie Noord-Holland: Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede & Spaarnwoude, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort. Het verzorgingsgebied telt ruim een half miljoen inwoners.

De VRK is een drukke regio. Er wonen 1120 mensen per km², meer dan het dubbele van het nationale gemiddelde (484). Die drukte bepaalt voor een deel de veiligheidsrisico's waar de VRK op voorbereid moet zijn: een dicht netwerk van autowegen, tunnels (onder het Noordzeekanaal) en spoorwegen, waaronder de drukste spoorlijn (Schiphollijn) en snelweg (A4) van het land. Ook de Hogesnelheidslijn HSL-zuid begint/eindigt in de regio (station Schiphol). Het gaat in hoofdzaak om interregionale verbindingen die cruciaal zijn voor de dagelijkse samenhang in economie (forensen en goederen) en samenleving van de Randstad. Er zijn twee grootschalige 'hotspots': de luchthaven Schiphol - met jaarlijks 47 miljoen passagiers - en het Corus complex aan de monding van het Noordzeekanaal. Dat kanaal 'draagt' jaarlijks 80 miljoen ton goederen. Kennemerland is verder gastregio voor tal van massale publieksevenementen. Ook de drukke stranddagen in Zandvoort en Bloemendaal en de Bazaar in Beverwijk elk weekend horen daarbij. De regio kent door de haven in IJmuiden en de luchthaven Schiphol een internationaal karakter. Het risicoprofiel staat beschreven in hoofdstuk 4.

Demografisch heeft de regio Kennemerland een 'normale' samenstelling. Geconcentreerde grootstedelijke problemen (zoals in het nabije Amsterdam) ontbreken, maar de regio Kennemerland heeft verder alle 'bewoningstypen', van oude industriële wijken met lage inkomens tot vinex-wijken. Het algemene gezondheidsbeeld wordt flink opgetrokken door de gemeente Haarlemmermeer. De levensverwachting in Haarlemmermeer behoort tot de hoogste in het land.

We zijn al met al zowel een 'gewoon stuk Nederland', als een regio met hele specifieke kenmerken. De VRK moet breedte hebben: bijna alle 'normale' problemen op de gebieden veiligheid en gezondheid komen in Kennemerland voor. De VRK moet ook diepte hebben: Kennemerland heeft specifieke risico's

die elders niet of niet substantieel voorkomen. Onze opgave is om zowel generalist als specialist te zijn. Dat kan, maar het stelt hoge eisen aan de interne samenhang van de organisatie en aan het vermogen tot samenwerking met anderen binnen en buiten de regio Kennemerland.

2.2 De organisatie van de VRK

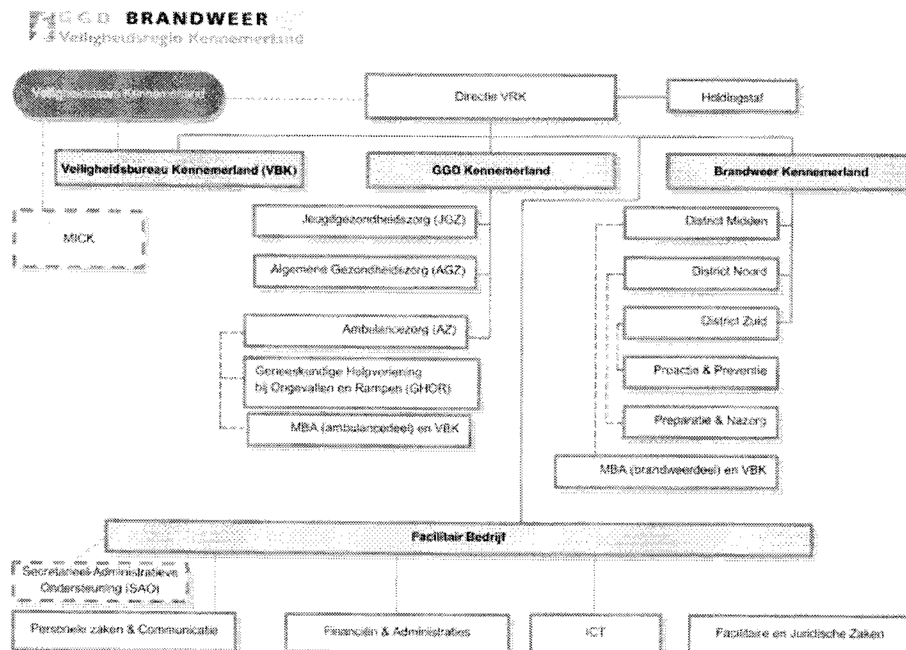
Bestuur

Het bestuur van de VRK bestaat uit de volgende organen: een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en de voorzitter, zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling VRK.
Het bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van de basis brandweerzorg, de taken ten aanzien van de GGD en de bestrijding van rampen en crises in de regio. Het algemeen bestuur benoemt uit zijn midden een voorzitter uit de kring van burgemeesters.

Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door tien burgemeesters en tien portefeuillehouders volksgezondheid. De hoofdofficier van justitie wordt bij het Algemeen Bestuur van de VRK als toehoorder betrokken. Met de inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's dient het regiobestuur meer gezamenlijk te overleggen met het Regionaal College, waarbij integratie van het bestuur het uiteindelijke doel zal vormen. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit tien bestuurders; vijf burgemeesters en vijf portefeuillehouders volksgezondheid. De korpschef is agendalid van het Dagelijks Bestuur van de VRK. Voor de bestuurlijke afstemming van gezondheidskundige aangelegenheden is er het portefeuillehouderoverleg gezondheid, bestaande uit de portefeuillehouders (wethouders) volksgezondheid van de tien gemeenten.

Het bestuur van de VRK en het regionaal college van politie zijn materieel gelijk getrokken (dezelfde personen hebben zitting in het bestuur), maar zullen als juridische entiteiten naast elkaar blijven bestaan. De samenwerking tussen beide besturen is zeer belangrijk. Echter, van een formele integrale van beide besturen is (nog) geen sprake. In een convenant dienen de formele aspecten van de samenwerking van beide besturen vastgelegd te worden.

Het bestuur van de VRK en het Regionaal College zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het Meld-Informatie en Coördinatiecentrum Kennemerland (verder: MICK).
In de beheerorganisatie van de VRK zijn de brandweer, de GHOR/GGD, het MICK, het Veiligheidsbureau Kennemerland en een aantal ondersteunende diensten samengebracht in een krachtig en compact organisatiemodel.

Het Veiligheidsteam

Het bestuur wordt ondersteund door het Veiligheidsteam, bestaande uit: de korpschef van politie, de regionaal geneeskundig functionaris, de brandweercommandant, districtscommandant Koninklijke Marechaussee Schiphol en de coördinerend gemeentesecretaris. Het Veiligheidsteam heeft tot taak de afstemming van, de ambtelijke besluitvorming van en de voorbereiding van bestuurlijke besluitvorming op alle maatregelen en voorzieningen op het gebied van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio.

Organisatie van de brandweer

De regionaal commandant staat aan het hoofd van de geregionaliseerde brandweerorganisatie en is tevens lid van de tweekoppige directie van de VRK. De regio Kennemerland is verdeeld in drie brandweerdistricten met ieder een eigen districtscommandant. Ieder district omvat een aantal posten. Elke post kent een eigen postcommandant. Het aantal posten kan per district verschillen, afhankelijk van de lokale risico's.

- De districtscommandant-zuid is verantwoordelijk voor de goede werking van de afdeling Pro-actie & Preventie. Deze afdeling werkt korpsbreed voor alle gemeenten. Dit taakveld richt zich op het wegnemen van structurele oorzaken van onveiligheid ter voorkoming van het ontstaan ervan en op het zo klein mogelijk houden van de risico's;
- De districtscommandant –noord is verantwoordelijk voor de goede werking van de afdeling Preparatie & Nazorg en verricht taken voor het hele korps. Dit domein omvat ondermeer de voorbereiding op en de bestrijding van rampen en ongevallen, als ook de nazorg ervan. Tevens valt de voorbereiding (beleidsmatig) van repressie binnen dit domein, inclusief het beheer van de (interregionale) brandweercompagnie;
- De districtscommandant-midden draagt zorg voor de inbreng van het brandweerkorps in het MICK en het Veiligheidsbureau Kennemerland.

De keuze om deze structuur te hanteren komt voort uit de wens om een transparante organisatie te creëren, die voor de interne medewerkers, maar ook voor de gemeenten en inwoners in de regio Kennemerland, duidelijk, herkenbaar en doelmatig is. De organisatie van de brandweer is gereorganiseerd en ingericht conform het visiedocument Holland op z'n Veiligst.

Organisatie van de GGD/GHOR

De sector Ambulancezorg maakt sinds 1 januari 2008 onderdeel uit van de VRK. De GGD Kennemerland bestaat uit drie sectoren: Algemene Gezondheidszorg, Jeugdgezondheidszorg en Ambulancezorg & GHOR. Het bureau GHOR is in 2008 ontvlochten uit het Veiligheidsbureau Kennemerland en maakt onderdeel uitmaakt van de GGD Kennemerland. De GHOR richt zich primair op de uitvoering van taken en verantwoordelijkheden vanuit de geneeskundige kolom.

De GGD/GHOR bestaat uit een veelheid aan processen die allemaal wel op enigerlei wijze betrokken zijn of moeten zijn bij de het brede multidisciplinaire perspectief van veiligheidsbeleid in Kennemerland. Het ervoor zorgen dat de gehele GGD Kennemerland goed gepositioneerd wordt in dit geheel is een verantwoordelijkheid die is weggelegd bij het bureau GHOR.

Het bureau GHOR functioneert op het snijvlak van crisisbeheersing en zorg. Aan de ene kant van het spectrum staat een sterke zorgketen en aan de andere kant de multidisciplinaire veiligheidspartners. De GHOR draagt zorg voor het optimaliseren van deze aansluiting en heeft daarbij naar beide kanten een voordeursfunctie met het oog op grootschaligheid en crises (én het voorkomen daarvan).
Een belangrijke kerncompetentie is het coördineren en het zorgdragen voor verbindingen. De GHOR is op de hoogte van de actuele ontwikkelingen en de GHOR is in staat om te allen tijde de benodigde expertise en deskundigheid in te zetten en centraal te stellen. Een functie die de GHOR verricht binnen de GGD, maar ook voor de gehele zorgketen.

De taakgebieden waar de GHOR deze spilfunctie vanuit de GGD Kennemerland inneemt zijn:

- Advisering op geneeskundige aspecten van publieksevenementen en grootschalige bouwprojecten in nauwe afstemming met AGZ, Ambulancezorg en MICK;
- Planvorming. Het uitwerken van de wettelijke vastgelegde plannen voor Psychosociale Hulpverlening, Spoedeisende Hulpverlening en Preventieve Openbare Gezondheidszorg en van alle plannen waar geneeskundige inbreng vereist of gewenst is;
- Preparatie en repressie. Het voorzien in een crisisbestrijdingsorganisatie die 24x7 beschikbaar is en die in staat is te coördineren op de geneeskundige hulpverleningsprocessen en dat af te stemmen met de multidisciplinaire partners;
- Nazorg. Het zorgdragen voor de juiste afwikkeling van incidenten en het borgen van de inbreng vanuit de zorgketen.

Samen met de private ambulancediensten van Connexxion en de VZA vormt GGD Kennemerland de Regionale Ambulance Voorziening (RAV) Kennemerland i.o.. In dit samenwerkingsverband zijn de partijen (publiek en privaat) gezamenlijk verantwoordelijk voor het product ambulancezorg in Kennemerland. De nieuwe wet Ambulancezorg (WAZ) zal leiden tot vergunningverlening aan één zorgaanbieder in de gehele regio Kennemerland. Deze wetswijziging, de verplichte samenwerking met de andere vervoerders binnen de regio Kennemerland en het wel of niet door de VRK verkrijgen van de vergunning zal de komende jaren een grote invloed hebben op de beleids- en organisatieontwikkeling van de sector ambulancezorg binnen de VRK.

Organisatie van de gemeentelijke samenwerking

Veiligheid is in de kern een lokale verantwoordelijkheid. Daarom is de veiligheidsregio een vorm van verlengd lokaal bestuur, gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Dat betekent onder meer dat de gemeenten (indirect) het beleid en optreden van de regio bepalen en dat de gemeenten een financiële bijdrage aan de regio leveren.
De coördinatie van de voorbereiding en de uitvoering van de bevolkingszorgprocessen van de rampenbestrijding en crisisbeheersing, zoals voorlichting, alarmering en uitvaartverzorging, vindt op regionaal niveau plaats. De VRK is verantwoordelijk voor de voorbereiding op deze processen, hiervoor is inbreng van de gemeenten nodig. Het bestuur van de VRK wijst een coördinerend gemeentesecretaris aan, die zorgdraagt voor een goede organisatie, werkwijze, taakverdeling en verantwoordelijkheids- en bevoegdheidsverdeling van deze processen in overleg met de gemeenten
De afgelopen jaren is pas echt goed onderkend dat de gemeentelijke taken bij rampen en crises van vitaal belang zijn voor een goede bestrijding van een ramp. In alle gemeenten wordt hard gewerkt om goed voorbereid te zijn.

Op landelijk niveau is een ontwikkeling in gang gezet om invulling te geven aan de eisen waaraan de gemeentelijke kolom moet voldoen. De Taksforce Gemeentelijke processen heeft hier de veiligheidsregio's een kader voor aangereikt. Dat staat op zich los van de ambitie die door de VRK zelf kan worden geformuleerd indachtig het risicoprofiel van Kennemerland. Met andere woorden de VRK formuleert zelf eisen waaraan de voorbereiding en uitvoering van taken op het terrein van de crisisbeheersing dient te voldoen en mag zichzelf regelmatig de maat nemen om het feitelijke ontwikkelingsniveau te toetsen. Deze ambitie heeft in het werkplan oranje kolom 2010-2012. een plek gekregen.

Voor elke gemeente geldt dat de burgemeester het opperbevel heeft bij brand evenals bij zware ongevallen en rampen. De burgemeester is tevens belast met de handhaving van de openbare orde en heeft daarbij het gezag over de politie. Het college van burgemeesters en wethouders heeft onder meer de zorg voor de brandweer, de rampenbestrijding en de crisisbeheersing en de organisatie van de geneeskundige hulpverlening. Met de gemeenschappelijke regeling dragen de colleges van burgemeester en wethouders de onderdelen van deze zorg, over aan het bestuur van de VRK. De gemeenten hebben (ieder voor zich) met de bestuursafspraken de gemeentelijke brandweertaken per 1 juli 2008 *op*gedragen aan de VRK. Met de inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's wordt de verantwoordelijkheid en uitvoering van de taken (zie bijlage 1) *over*gedragen aan de VRK. Dit betekent dat de huidige gemeenschappelijke regeling gewijzigd dient te worden.

De samenwerking met de politie Kennemerland en de Koninklijke Marechaussee op Schiphol

De politie Kennemerland is een betrokken en constructieve partner in de VRK en werkt op een aantal specifieke terreinen nauw samen met de VRK. Een betrokken en constructieve opstelling van de politie bij de ontwikkeling van de VRK blijkt uit een zichtbare en tastbare bijdrage op verschillende niveaus. Zo werkt zij binnen het MICK samen met de brandweer en de Regionale Ambulancedienst onder een eenhoofdige leiding. Daarnaast is zij een actieve partner in het Veiligheidsteam en het Tactische overleg en heeft zij medewerkers gedetacheerd in het Veiligheidsbureau Kennemerland.

De politie is inhoudelijk betrokken bij de beleidsontwikkeling (planvorming en multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen) door deelname aan tal van werkgroepen en commissies. Een belangrijke rol is weggelegd voor het Bureau Conflict- en Crisisbeheersing (CCB) van de politie; dit bureau is verantwoordelijk voor het organiseren, prepareren en realiseren van grootschalig politieoptreden betreffende openbare orde, rampenbestrijding en grootschalige justitiële opsporing.

Het referentiekader "politie in de Veiligheidsregio" levert ook een bijdrage aan de versterking van de kwaliteit en professionaliteit van de politie in de VRK. Het referentiekader wordt als een (interregionaal) ontwikkelperspectief in de VRK gezien, waarbij interregionale samenwerking wordt gezocht met de veiligheidsregio's Noord-Holland Noord en Zaanstreek-Waterland. Concreet biedt het referentiekader ook een handvat om de multidisciplinaire samenwerking in de VRK tussen de verschillende hulpdiensten en overige crisispartners te verbeteren door:

- het verbeteren van de kwaliteit en professionaliteit van de inbreng van de politie;
- de landelijke uniformiteit in politieregio's in 'taal' en 'actie';
- een helder ontwikkelperspectief voor de politie in de VRK;
- een handreiking voor multidisciplinaire partners (wat kan en wil de politie betekenen en kan dit ook als beweging gelden voor andere partners?);
- Eén gegevenshuishouding binnen de VRK in samenwerking met de gemeenten.

De Koninklijke Marechaussee (KMar) voert de politietaken uit op de luchthaven Schiphol. Ook zij is op een constructieve wijze betrokken bij de ontwikkelingen binnen de VRK en draagt, net als de politie Kennemerland, bij aan de beleidsontwikkeling en uitvoering op het gebied van planvorming en opleiden, trainen en oefenen. Tussen het CCB van de KMar, CCB van de politie en het veiligheidsbureau Kennemerland bestaat een duidelijke driehoeksrelatie. De districtscommandant Schiphol maakt als vaste partner deel uit van het Veiligheidsteam.

De positionering van de gemeenschappelijke meldkamer

Het bestuur van de VRK draagt er zorg voor dat er een gemeenschappelijk meldkamer wordt ingesteld en in stand gehouden ter ondersteuning van de monodisciplinaire processen van de politie, brandweer, ambulance en de geneeskundige hulpverlening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het beheer en in stand houden van de gemeenschappelijke meldkamer. Het bestuur van de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) en het regionaal college dragen ieder zorg voor het in stand houden van hun eigen deel van de gemeenschappelijke meldkamer.
Het MICK ondersteunt de hulpverleningsdiensten in Kennemerland bij kleine, grote, mono- en multidisciplinaire incidenten door zorg te dragen voor onder meer de uitvoering van de primaire processen melding & alarmering en op- & afschaling.
Het MICK voldoet aan alle bij wet gestelde randvoorwaarden en wordt functioneel aangestuurd door het hoofd MICK en valt beheersmatig onder directe verantwoordelijkheid van het Veiligheidsteam. Voor de uitvoering van de meldkamerprocessen is het hoofd MICK eindverantwoordelijk.

Organisatie van het Veiligheidsbureau Kennemerland

Het Veiligheidsbureau Kennemerland is een ontmoetingsplaats, voert multidisciplinaire werkzaamheden uit en stemt de monodisciplinaire werkzaamheden af die om synergie, samenhang, afstemming of coördinatie vragen. Zijn bestaansrecht is als zodanig niet expliciet verankerd in de wet. De oprichting en inrichting is een regionale beleidskeuze en stelt de VRK in staat door middel van samenwerking en verbinding de bij risico- en crisisbeheersing betrokken partners efficiënt zijn doelen te realiseren.

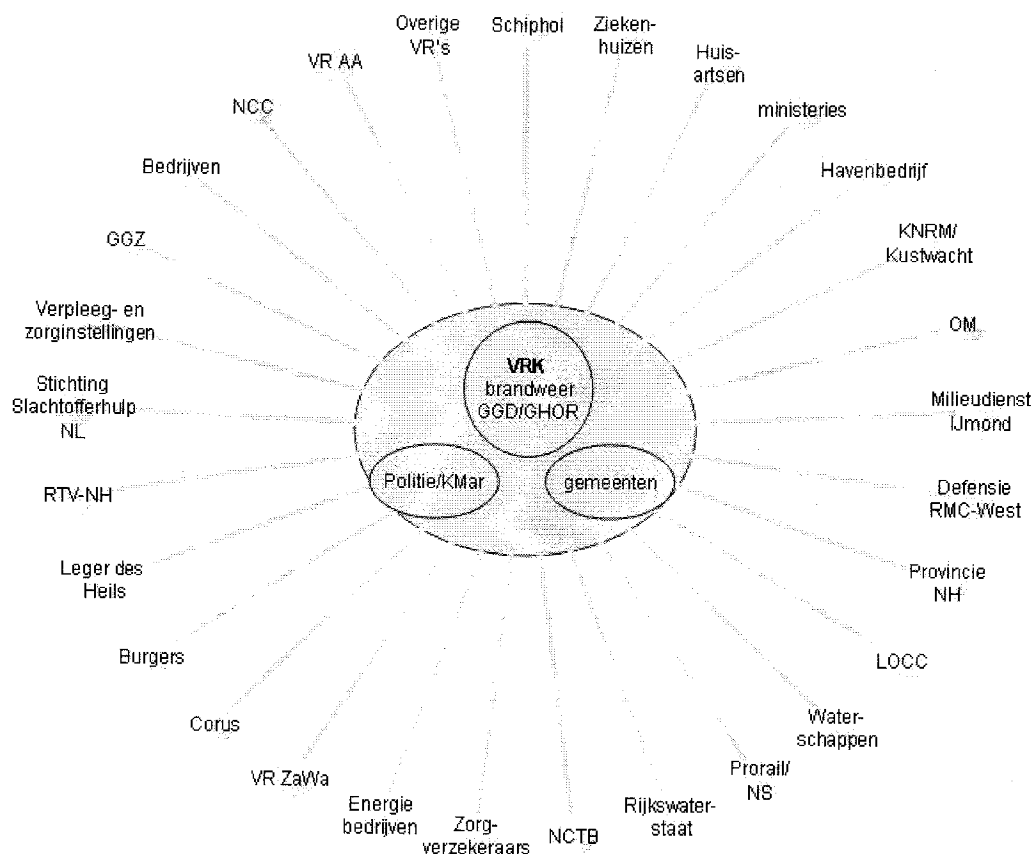
Het Veiligheidsbureau heeft ten doel als multidisciplinair samenwerkingsplatform de voorbereiding en samenhang van risico- en crisisbeheersing binnen de VRK te optimaliseren. Naast de traditionele samenwerkende partners in de risico- en crisisbeheersing (GGD/GHOR, Brandweer, Politie/KMAR en Gemeenten) bestaat het netwerk van het Veiligheidsbureau uit vele andere publieke en private partners. Het Veiligheidsbureau verricht zijn taken met een kernbezetting van gedetacheerde medewerkers uit de moederorganisaties, aangevuld met 'multi-medewerkers'. Het bureauhoofd is belast met de dagelijkse leiding op basis van integraal management. De formatie kan tijdelijk worden uitgebreid met beleid- en projectmedewerkers, stagiaires of in- en externe inhuurkrachten.

Netwerkorganisatie

De grote bevolkingsdichtheid, de groeiende mobiliteit, het groeiende vervoer van gevaarlijke stoffen, de dreiging van terreur en de afhankelijkheid van de vitale infrastructuur verhogen de risico's op zware ongevallen, rampen of crises. Daarmee is de voorbereiding op rampen en crises de afgelopen jaren een belangrijk thema in de ontwikkeling van de nationale en lokale overheid geworden.

Om een adequate invulling te geven aan deze thema's werken in de VRK verschillende disciplines samen ten aanzien van taken op het terrein van brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij rampen en handhaving van de openbare orde en veiligheid. Hiermee is de VRK ook een netwerkorganisatie, waar de partners hun eigen inbreng hebben. Door ervoor te zorgen, dat een veelheid van partijen met elkaar verbonden wordt, realiseert de VRK een meerwaarde die elk van de partners afzonderlijk niet voor elkaar krijgt.

Naast de traditionele samenwerkende hulpverleningsdiensten in crisisbeheersing (GGD/GHOR, Brandweer, Politie/KMAR en Gemeenten) bestaat het netwerk van de VRK uit vele andere publieke en private partners. Dit kan als relatie- en netwerkschema als volgt worden weergegeven.

3 Missie en Visie Veiligheidsregio Kennemerland

Met de veiligheidsregio wordt uitvoering gegeven aan de noodzaak die in de afgelopen jaren is gebleken om de bestuurlijke en operationele slagkracht te vergroten. Veiligheid is bij uitstek een lokale aangelegenheid, maar gemeenten zijn vaak te klein om zich goed voor te bereiden op alle typen branden, rampen en crises. Bovendien beperken rampen en crises zich vaak niet tot één gemeente. Schaalvergroting door regionalisering biedt goede mogelijkheden voor verbetering van de bestuurlijke aansturing en efficiëntere (multidisciplinaire) organisatie van de hulpverleningsdiensten.
Dat is gelijk de kerntaak waar de VRK zich voor gesteld weet: het verbinden van een groot aantal partners in veiligheid en gezondheid en het bevorderen van de multidisciplinaire samenwerking. Hierbij staat de VRK een doel voor ogen: de regio Kennemerland veiliger en gezonder maken.

Missie

De gemeenten, politie/KMar, GGD en brandweer zien het als hun gezamenlijke opdracht de veiligheid en gezondheid van de burgers in de regio Kennemerland te verbeteren. Daarbij willen zij intensief samenwerken vanuit de voor burgers herkenbare identiteit.

Visie

De VRK is één van de meest uitdagende veiligheidsregio's van ons land. De continue aanpassing aan de veranderende omstandigheden en het hoge risicoprofiel vragen om kwalitatief hoogwaardige dienstverlening. Dit geldt zowel op het gebied van volksgezondheid als veiligheid in brede zin. Doordat de GGD geïntegreerd is in de VRK maakt dat de VRK zijn dienstverlening op een breed terrein organiseert. De VRK moet een sterke positie hebben om zijn taken goed uit te kunnen voeren. Multidisciplinariteit is onontbeerlijk voor het bereiken van de gewenste resultaten. Het verbinden van de medewerkers van de verschillende kolommen en partners in veiligheid en gezondheid door combinaties van netwerken slim te combineren én het bevorderen van de samenwerking met die partners is de kerntaak van VRK.

Het Veiligheidsteam zorgt ervoor dat deze samenwerking zichtbaar wordt gemaakt en wordt geborgd. Zij kiezen voor een brede benadering van veiligheid en gezondheid in de regio Kennemerland. Daarbij zijn integraliteit en multidisciplinariteit de sleutelbegrippen in alle facetten van beleid en uitvoering. Als vanzelfsprekend is hierbij de hele keten op het gebied van veiligheid en gezondheid van belang. Een sterke keten waarborgt resultaten op het gebied van veiligheid en gezondheid tegen de laagste kosten.

Doel

De visie van de VRK richt zich voornamelijk op de inwoners, bezoekers en bedrijven van de regio Kennemerland. Veiligheid en gezondheid voor de inwoners zijn het uitgangspunt voor onze ambities. Hoe kunnen wij de veiligheid van de Kennemerlanders het beste gestalte geven? En hoe kunnen we inwoners en bedrijven optimaal faciliteren bij het invullen van de eigen verantwoordelijkheid voor veiligheid en gezondheid?

De VRK wil, als het gaat om veiligheidsregio's in Nederland, één van de besten zijn. Het adagium is: "wij zorgen voor de beste veiligheid en gezondheid, tegen de laagst mogelijke kosten". Hierbij hoort een transparante verantwoording van de resultaten.

Burgers maken geen onderscheid tussen de verschillende veiligheidsthema's. Veiligheid voor burgers, bezoekers en bedrijven is ons doel. De meest optimale schaal voor inrichting hiervan is blijvend onderwerp van aandacht en vergt bijstelling op maat. Door zijn centrale positie in de regio is het Veiligheidsteam steeds beter in staat het geheel van netwerken en de samenwerkingsverbanden te overzien, de meerwaarde te zoeken van verdere samenwerking en dit zichtbaar te maken (cockpitfunctie). De VRK vormt het centrale punt om gelegenheidscoalities te laten ontstaan voor veiligheid en gezondheid, of om maatschappelijke vraagstukken te signaleren, identificeren en te delen danwel op praktische c.q. pragmatische wijze op te pakken.

Realisatie

Bij het waarmaken van onze ambities is eenduidige communicatie essentieel. Als VRK willen we helder communiceren over de mogelijkheden en onmogelijkheden van ons optreden. Tegelijk bieden we met onze communicatie-uitingen burgers en bedrijven een concreet handelingsperspectief om de eigen verantwoordelijkheid op het gebied van veiligheid en gezondheid waar te maken.

Randvoorwaarden

Het Veiligheidsteam beseft dat deze methode van samenwerking, een manier van werken, een 'extra' bovenop de primaire taakstelling, een bredere en lastige opgave is. Het vraagt een grote gezamenlijke inzet om de samenwerking met een groot aantal partners te realiseren en vereist:

- Multidisciplinaire samenwerking;
- Oog voor gewenste lokale beleidsruimte versus behoefte aan regionale afstemming;
- Voortdurende investering in kwaliteitsverbetering;
- Een inzet op het versterken van de informatieverstrekking en risicocommunicatie waarmee burgers en bedrijven een handelingsperspectief wordt geboden waardoor zij beter in staat zijn hun eigen verantwoordelijkheid te nemen op het gebied van veiligheid en gezondheid;
- Een hoge bereidheid om te leren van (bijna) incidenten en oefeningen om zo de opgedane kennis structureel in te kunnen bedden in een systeem van kennismanagement en kwaliteitsontwikkeling.

3.1 De landelijke beleidsdoelstellingen

De minister van BZK heeft zichzelf ten doel gesteld om voor 2010 de rampenbestrijding en crisisbeheersing op orde te brengen. Belangrijke basis voor ondersteuning van dit beleidsvoornemen is de Wet veiligheidsregio's die momenteel in de Eerste Kamer voor ligt. Naast deze wet heeft de VRK een convenant afgesloten met BZK om de crisisbeheersing- en rampenbestrijding op orde te brengen. De convenanten bevatten afspraken tussen het Rijk en de veiligheidsregio's, waarvan een aantal betrekking heeft op crisisbeheersing.

In het verlengde van de nieuwe wetgeving en de convenanten heeft de minister van BZK een implementatieagenda opgesteld. Deze richt zich op die onderdelen die betrekking hebben op de samenwerking tussen de rijksoverheid en de veiligheidsregio's op het gebied van crisisbeheersing. Deze onderdelen zijn in de verschillende beleidsvelden van het Beleidsplan uitgewerkt.

3.2 Strategische beleidsdoelstellingen

De VRK streeft ernaar om in 2012 tot één van 'beste' veiligheidsregio's in Nederland te horen (conform de AmvB 'Kwaliteit' van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties). De VRK kan dit niet alleen en heeft daar zijn partners, zoals de andere hulpverleningsdiensten en gemeenten en ook omliggende regio's, voor nodig.

- Optimalisatie van de multidisciplinaire samenwerking tussen de vier kolommen in de VRK. Een eerste aanzet hiertoe is "Holland op z'n Veiligst";
- Verdere professionalisering, waarbij het werk op de meest efficiënte wijze en tegen de laagst mogelijke kosten te organiseren;
- Er is een keuze gemaakt voor 'veiligheid in brede zin'. Om goede keuzes te kunnen maken ten aanzien van de reikwijdte van de VRK worden er op dit moment veel discussies gevoerd op strategisch niveau. Dit laat niet onverlet dat op tactisch en operationeel niveau vooral de verbinding tussen de verschillende partijen kan en moet worden gezocht om deze ambitie waar te maken;
- Naast de inspanningen die worden verricht in de mono disciplines, zullen alle partijen investeren in vaardigheden die nodig zijn om goed samen te kunnen werken en het leggen van dwarsverbindingen op de verschillende lagen (operationeel, tactisch, strategisch en bestuurlijk).

3.3 Resultaten

- Op 1 januari 2010 voldoet de VRK aan alle afspraken uit het in 2008 met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties afgesloten convenant voor de periode 2008-2009;
- De versterking van het regionale veiligheidsniveau is in 2010 overeenkomstig het in 2008 bestuurlijk vastgestelde "Regionaal Versterkingsplan 2008-2009" gerealiseerd. De onderdelen uit het versterkingsplan zijn in de staande organisatie geborgd en financieel in de programma's van de begroting verwerkt;
- De samenwerking op het gebied van de meldkamer tussen het bestuur van de VRK en het Regionaal College wordt in een convenant geformaliseerd;
- Om de specifieke professionaliteit van de verschillende partners en de steeds veranderende omstandigheden met elkaar te verbinden zal de VRK in 2010 zijn uitgegroeid tot een netwerkorganisatie en er toe bijdragen dat de veelheid aan partijen met elkaar verbonden wordt. De samenwerking met de omliggende veiligheidsregio's Amsterdam-Amstelland, Zaanstreek-Waterland en Noord-Holland Noord speelt daarbij een cruciale rol.

4 Risicoprofiel

Om een doelgericht, efficiënt en verantwoord beleid te kunnen formuleren voor de drie beleidsvelden risicobeheersing, incidentbestrijding en herstel is het nodig een goed beeld te hebben van de aard en omvang van de risico's die binnen de regio Kennemerland aanwezig zijn en risico's die van buitenaf de regio kunnen beïnvloeden: het risicoprofiel. Het profiel verschaft een werkfundament voor het gehele beleid van risico- en crisisbeheersing in de regio.

Het is een verantwoordelijkheid van het bestuur van de VRK om een risicoprofiel eens per vier jaar op- en vast te stellen. Daarbij is het van belang om hierin niet alleen de huidige risico's van de VRK in kaart te brengen, maar ook de toekomstige risico's en relevante regionale en landelijke ontwikkelingen. Het risicoprofiel wordt opgenomen in het beleidsplan en samen met de afzonderlijke gemeenteraden wordt uitspraak gedaan over de aanvaardbaarheid van onderkende risico's en over de mate waarin maatregelen moeten worden getroffen om deze risico's te minimaliseren. Bij het risicoprofiel gaat het niet alleen om de risicobronnen en de mogelijke gevolgen van incidenten. Het verschaft ook inzicht in de operationele consequenties en de bestuurlijke keuzes die op basis daarvan gemaakt moeten worden. Ook wordt over de risico's gecommuniceerd met de inwoners het bedrijfsleven en de bezoekers van de VRK.

4.1 Het risicoprofiel van de Veiligheidsregio Kennemerland

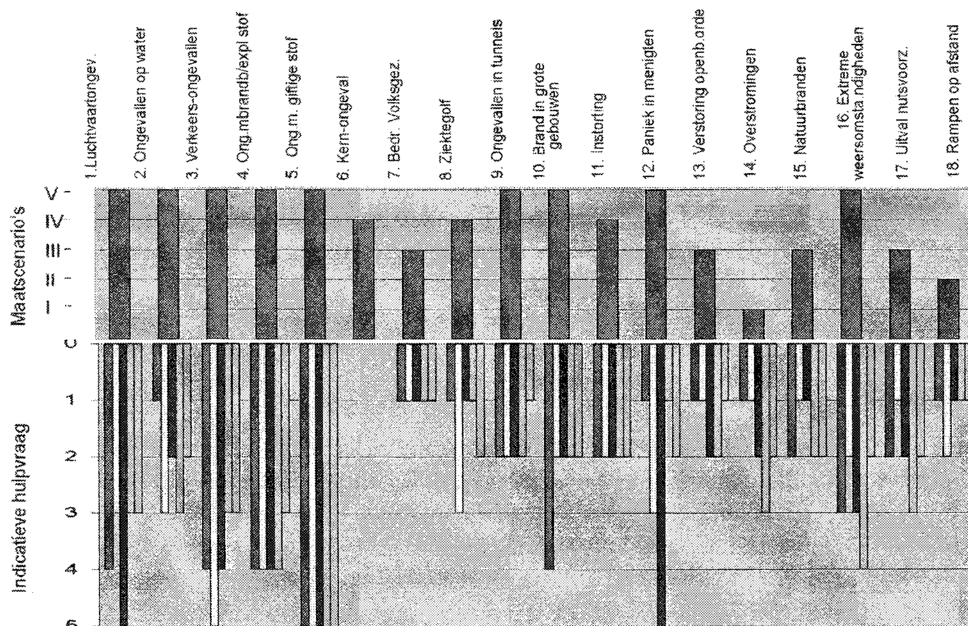
De regio kent een groot aantal verschillende risico's die potentieel kunnen leiden tot een ontwrichting van vitale functies van de maatschappij. De regio heeft een 'hoog' en 'breed' risicoprofiel: in het gebied kunnen risico's en crises van verschillende aard en omvang optreden.

Risico-inventarisatie

Het risicoprofiel, het resultaat van risico-inventarisatie en risicoanalyse, vormt de basis voor het generieke beleid voor risico- en crisisbeheersing van de VRK. De inrichting van de drie beleidsvelden (risicobeheersing, incidentbeheersing en herstel) en ondersteunende beleidsvelden (kennismanagement & kwaliteitszorg en informatiemanagement) wordt bepaald op grond van het risicoprofiel.

Actueel risicoprofiel

Het Algemeen Bestuur heeft in 2007 het risicoprofiel van de VRK (inclusief gemeente Haarlemmermeer) voor vier jaar vastgesteld, de '*Nulmeting operationele prestaties bij rampen in de nieuwe HulpverleningsDienst Kennemerland*' (NOP; TNO 2007). Dit profiel is opgesteld met een door het ministerie van BZK ontwikkelde methodiek om de omvang van een mogelijke ramp te bepalen en de daarbij behorende hulpvraag aan de hulpdiensten (Leidraad Maatramp en Leidraad Operationele prestaties). De Wet veiligheidsregio's verplicht de regio's om dit profiel te actualiseren volgens de herziene verbeterde methodiek.
De gemeenten binnen de VRK kunnen worden getroffen door de meeste van de 18 onderscheiden ramptypen. In de NOP worden deze ramptypen naar hun effecten ingedeeld in de klassen (of niveaus) I tot en met V (hoe groter de effecten, hoe hoger de klassering). In de figuur hieronder zijn resultaten van deze risico-inventarisatie en -analyse samengevat.

Figuur 1: De inschaling van de 18 maatscenario's voor de VRK (NOP, 2007)

In de figuur is te zien dat de ramptypen luchtvaartongeval, ongeval op water, verkeersongeval op land, ongeval met giftige stoffen, tunnelongeval, brand in grote gebouwen, paniek in menigten en effecten door extreme weersomstandigheden in de hoogste categorie V vallen.
De ramptypen kernongeval, ziektegolf en instorting vallen in categorie IV.
In de categorie III vallen bedreiging volksgezondheid, verstoring openbare orde en natuurbranden, uitval nutsvoorzieningen.

Analyse en weging

Uit het voorgaande kan worden afgeleid dat een breed scala aan risico's tot grote aantallen slachtoffers of grote maatschappelijke ontwrichting kunnen leiden. De diversiteit van mogelijke incidenten en crises is groot. Dit betekent dat het risicoprofiel van de VRK als zowel 'hoog' als 'breed' gekwalificeerd moet worden.
Bovenstaand risicoprofiel is gebaseerd op incidenten en crises van maximale omvang (worst case), die daardoor tot een maximale hulpvraag aan de diensten leidt.

Wanneer we, vooruitlopend op de nieuw te ontwikkelen methodiek, de ramptypen clusteren en daarbij veiligheidsthema's aangeven, wordt de breedte van het werkveld duidelijk. Aan de VRK worden hoge eisen gesteld aan de inspanningen op gebied van de drie beleidsvelden. De organisatie daarvan moet zowel generiek als specialistisch op orde zijn.

Cluster	Thema's
natuurlijke omgeving	natuur & milieu
gebouwde omgeving	wonen, werken, recreëren
technologische omgeving	gevaarlijke stoffen (inrichtingen en transport)
vitale infrastructuur en voorzieningen	energie, drinkwater, voedsel, telecommunicatie
verkeer en vervoer	weg, spoor, tunnel, lucht, vaarwegen en havens
gezondheid	infectieziekten mens en dier, nieuwe technologieen (voedsel en gezondheid)
sociaal-maatschappelijke omgeving	grootschalige evenementen, grootschalige maatschappelijke onrust, terrorisme

Op basis van de Nulmeting Operationele Prestaties (NOP 2007) is de operationele capaciteit voor de VRK vastgelegd. Op basis van het risicoprofiel moet het te realiseren niveau (kwalitatief en kwantitatief) worden vastgesteld voor de drie beleidsvelden. Hierbij hoort ook het vaststellen van de operationele prestaties voor incidentbeheersing.

Instrumenten en ontwikkelingen

De veiligheidsregio's hebben volgens de Wet veiligheidsregio's de plicht zijn risico's te inventariseren, te analyseren en op basis daarvan het regionale risicoprofiel vast te laten stellen. De gemeenten hebben daarbij de plicht de benodigde informatie aan te leveren. De veiligheidsregio en gemeenten moeten hun inwoners over deze risico's informeren (risicocommunicatie).
Om de risico's te inventariseren en analyseren staat de VRK een aantal instrumenten ter beschikking. Als vervolg op de nationale risicobeoordeling is voor regio's een Handreiking Regionaal Risicoprofiel ontwikkeld. De risicokaart is al enige jaren beschikbaar als bron van informatie over risico's. Deze twee instrumenten worden hieronder nader toegelicht. De VRK zal een nieuw risicoprofiel volgens de methodiek van de landelijke handreiking opstellen. Eind 2010 zal het risicoprofiel bestuurlijk vastgesteld worden.

Handreiking Regionaal Risicoprofiel

In 2009 is het project Handreiking Regionaal Risicoprofiel gestart door de NVBR in samenwerking met de multidisciplinaire partners.
De handreiking is een doorontwikkeling van de Leidraden Maatramp en Operationele Prestaties, die tot op heden door de regio's zijn gebruikt (ook voor de hierboven beschreven NOP 2007) en zal de veiligheidsregio's een methodiek verschaffen om de aanwezige risico's te inventariseren en analyseren. Zij verschaft het bestuur tevens een hulpmiddel voor afgewogen risico- en crisisbeheersings-maatregelen.
De doorontwikkeling betreft niet alleen een herbezinning op nut en noodzaak van de cijfermatige exercities ten aanzien van de maatrampniveaus, maar bijvoorbeeld ook de verbreding van de inventarisatiemethodiek van de traditionele rampenbestrijding naar de bredere kijk op crises. Een belangrijk uitgangspunt bij deze methodiek is multidisciplinaire inbreng, en afstemming met buurregio's (waarmee een vergaande samenwerking voor ogen staat, in het bijzonder met de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland). Ook moet de nieuwe handreiking een nadrukkelijk verband realiseren tussen het regionale risicoprofiel en de Nationale Risicobeoordeling van het ministerie van BZK.

Risicokaart

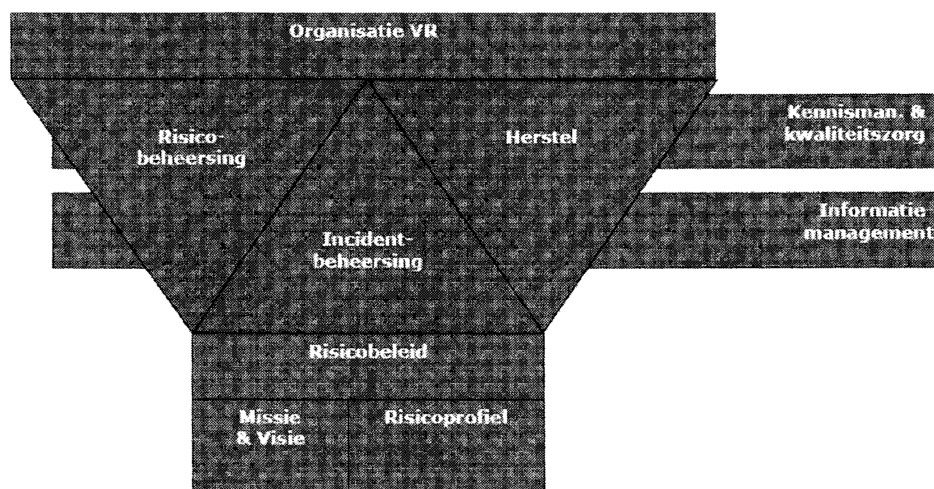
Een belangrijk instrument voor risico-inventarisatie en –analyse is de risicokaart. De risicokaart is een informatiebron en communicatie-instrument. Door de risicokaart zijn de verschillende soorten risico's inzichtelijk gemaakt voor burgers, bestuurders en beleidsadviseurs. Deze kaart is ontwikkeld door de landelijke overheid en de provincies. De provincie Noord-Holland beheert deze topografische kaart en het bevoegd gezag (dat is of de gemeente,of het waterschap, of de provincie of de rijksoverheid) beheert de gegevens.
In de afgelopen jaren is de risicokaart door alle gemeenten binnen de VRK gevuld. De risicokaart is te raadplegen op de site www.noord-holland.nl/risicokaart. De VRK zal de risicokaart integreren met de gemeenschappelijke informatiehuishouding rond bijzondere objecten in de regio Kennemerland.

4.2 Risicoprofiel als basis voor het multidisciplinaire beleid voor risico- en crisisbeheersing

Het inzicht dat het regionale risicoprofiel verschaft maakt het mogelijk een doelgericht, efficiënt en verantwoord beleid te kunnen formuleren voor de drie beleidsvelden risicobeheersing, incidentbeheersing en herstel. Het profiel vormt de basis voor multidisciplinair beleid van de VRK ten aanzien van het geheel van risico- en crisisbeheersing en tevens voor het monodisciplinaire beleid daarbinnen.

Het beleid voor risico- en crisisbeheersing kent drie beleidsvelden: risicobeheersing, incidentbeheersing en herstel:
Risicobeheersing omvat alle activiteiten die een vroegtijdige structurele aandacht voor integrale veiligheid bevorderen en die gericht zijn op het zoveel mogelijk voorkomen van onveilige situaties en omstandigheden.
Incidentbeheersing is het afhandelen van incidenten en de voorbereiding daar op. Hierbij wordt het begrip 'incident' breed opgevat. Veel incidenten kennen in potentie elementen van een ramp of elementen van een crisis. Het doel van de **Herstelfase** is het terugkeren naar een normale situatie na afloop van een crisis.

In termen van de traditionele veiligheidsketen omvat risicobeheersing de schakels proactie en preventie, incidentbeheersing omvat preparatie en respons en herstel is de schakel nafase.
Tussen risicobeheersing, incidentbeheersing en herstel, bestaat een samenhang. De ondersteunende beleidsvelden kwaliteitsmanagement & kwaliteitszorg en informatiemanagement hebben een belangrijke rol bij de afstemming tussen de beleidsvelden.

Figuur 3: het model voor de vijf beleidsvelden van de veiligheidsregio: risicobeheersing, incidentbeheersing, herstel, informatiemanagement en kennismanagement & kwaliteitszorg.

Bij het vaststellen van beleid ten aanzien van risico- en crisisbeheersing moet worden afgewogen tussen risicobeheersing, incidentbestrijding en herstel. Dit heeft invloed op de inrichting van de organisatie, het zwaartepunt van kennismanagement en de wijze waarop informatiemanagement wordt ingericht.
De VRK moet beleid ontwikkelen om de risico's tot een aanvaardbaar niveau te beperken, de kansen op het ontstaan van een crisis terug te brengen tot ´aanvaardbare proporties´ en om de gevolgen van een eventuele ramp of crisis te minimaliseren. Wanneer hieraan is voldaan kan dit risicobeleid worden verantwoord aan de gemeenteraden.

Interregionale samenwerking

De territoriale congruentie van de gemeente Haarlemmermeer per 1 januari 2008 was het startpunt voor de versterking van het veiligheidszorgniveau in de veiligheidsregio's Kennemerland en Amsterdam-Amstelland. Gezamenlijk is een interregionaal versterkingsplan opgesteld waarin de mogelijkheden tot structurele samenwerking tussen beide veiligheidsregio's op de onderdelen brandweer en GGD/GHOR zijn verkend. Uitvoering van dit plan vindt plaats in het interregionale project "De Arend".
Het ambitieniveau van de veiligheidsregio's wordt gedicteerd door de omvang en hoogte van het interregionale risicoprofiel in het hele gebied. Een aantal bijzondere en kenmerkende risico's gelden sterker dan in andere regio's en het effectgebied van de risico's strekt zich over meerdere regio's uit (bijvoorbeeld Schiphol, het Noordzeekanaal). Met de hierbovengenoemde samenwerking anticipeert de VRK op landelijke (door)ontwikkelingen van veiligheidsregio's. Daarnaast is er binnen de rode kolom een voorgenomen samenwerking tussen de vier veiligheidsregio's Amsterdam-Amstelland, Zaanstreek-Waterland, Noord Holland-Noord en Kennemerland.

De VRK zal, samen met de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland, bijdragen aan het landelijk project Ontwikkeling Handreiking Regionaal Risicoprofiel, betreffende het thema luchtvaartongevallen. Vervolgens zal deze methodiek worden toegepast op de VRK, met multidisciplinaire inbreng. Hierbij hebben de VRK en de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland de afspraak dat beiden deze methodiek zullen toepassen op de eigen regio, waardoor beide risicoprofielen consistent zijn en bijdragen tot verdere interregionale samenwerking.

Strategie Nationale Veiligheid

Het programma Nationale Veiligheid heeft het doel de vitale belangen van Nederland te beschermen en de maatschappelijke ontwrichting te voorkomen. Uit de Nationale Risicobeoordeling (2008) is gebleken dat voor een aantal risico's specifieke aandacht nodig is: pandemie, vitale infrastructuur (onder meer energievoorziening), polarisering en waterveiligheid. Het landelijk beleid zal erop gericht zijn om de zelfredzaamheid van burgers te verbeteren, het voorkomen van discontinuïteit tijdens crises en het voeren van een landelijke regie. Dit vergt niet alleen inspanningen van het Rijk, maar ook van lagere overheden, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en burgers. De VRK zal het beleid voor de scenario's pandemie, vitale infrastructuur en overstromingen afstemmen op het landelijke beleid.

Het risicoprofiel zal dus volgens de nieuwe methodiek multidisciplinair, interregionaal en aansluitend op landelijk beleid worden opgesteld. Hierbij zal de VRK de volgende partners betrekken:

- Politie, KMAR (Schiphol, havens);
- Gemeenten;
- Milieudiensten (waaronder de Milieudienst IJmond)
- Rijkswaterstaat ('droog' en 'nat');
- Waterschappen: Hoogheemraadschap Rijnland, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
- Defensie;
- Omliggende veiligheidsregio's (Amsterdam-Amstelland, Zaanstreek-Waterland, Noord-Holland Noord en Hollands Midden).

4.3 Strategische doelstellingen (activiteiten in de planperiode)

- Het risicoprofiel is de basis voor het (te ontwikkelen) beleid van de VRK op de drie beleidsvelden en de ondersteunende beleidsvelden;
- Voor het verhogen van de effectiviteit en efficiency wordt, gebaseerd op het risicoprofiel, nadrukkelijk samenwerking gezocht met de buurregio's;
- De VRK levert samen met veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland een bijdrage aan de ontwikkeling van de Handreiking Regionaal Risicoprofiel.

- Het risicoprofiel voor de VRK zal worden opgesteld volgens de ontwikkelde Handreiking Regionaal Risicoprofiel. Het risicoprofiel wordt vastgesteld door het veiligheidsbestuur na overleg met de raden van de deelnemende gemeenten, waarbij het bestuur de raden tevens verzoekt hun wensen kenbaar te maken omtrent het in het beleidsplan op te nemen beleid.
- Het Regionaal College, bedoeld in artikel 22 van de Politiewet 1993, het bestuur van het betrokken waterschap Hoogheemraadschap Rijnland worden uitgenodigd uit hun zienswijze ter zake kenbaar te maken. Totdat het risicoprofiel volgens deze nieuwe methodiek is bepaald, zal het huidige risicoprofiel, vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 5 juli 2007, worden gehanteerd;
- Het risicoprofiel wordt opgesteld met multidisciplinaire inbreng, in samenwerking en afstemming met alle betrokken diensten en instanties die in het veiligheidsnetwerk van de VRK opereren. De VRK neemt hierbij de voortrekkersrol op zich en zal regisseren, coördineren en het netwerk van alle relevante partners in de veiligheid beheren;
- Het risicoprofiel zal worden geactualiseerd in een continu proces. De buurregio's zullen hierbij betrokken worden;
- Het beleid van de VRK verwerkt speerpunten uit de landelijke risicobeoordeling: pandemie, vitale infrastructuur en waterveiligheid.

4.4 Resultaten

- Het risicoprofiel voor de VRK is opgesteld volgens de ontwikkelde Handreiking Regionaal Risicoprofiel. Hiervoor wordt een multidisciplinaire projectgroep samengesteld. Het risicoprofiel wordt vastgesteld door het bestuur VRK na overleg met de raden van de deelnemende gemeenten, waarbij het bestuur de raden tevens verzoekt hun wensen kenbaar te maken omtrent het in het beleidsplan op te nemen beleid. Ook zullen het Regionaal College, bedoeld in artikel 22 van de Politiewet 1993, en het bestuur van het betrokken waterschap Hoogheemraadschap Rijnland, worden uitgenodigd hun zienswijze ter zake kenbaar te maken;
- Het risicoprofiel wordt in 2010 voor vier jaar vastgesteld. Jaarlijks vindt een actualisatie plaats;
- Een multidisciplinaire werkgroep wordt samengesteld vanuit alle betrokken diensten en instanties. Zij zullen jaarlijks bij elkaar komen om relevante ontwikkelingen te onderzoeken en waar nodig in het risicoprofiel te verwerken.

5 Risicobeheersing

Risicobeheersing staat voor activiteiten ten behoeve van een vroegtijdige structurele aandacht voor integrale veiligheid en het zoveel mogelijk voorkomen van onveilige situaties. Ook de zorg voor het voorkomen van directe oorzaken van onveiligheid, zoveel mogelijk beperken en beheersen van gevolgen van inbreuken op de veiligheid indien inbreuken zouden optreden, maakt onderdeel uit van risicobeheersing.
Met de verbreding van rampenbestrijding naar crisisbeheersing is, naast fysieke veiligheid en evenementen, meer aandacht gekomen voor crises als pandemieën, terrorisme, hoogwater en grootschalige storingen in de vitale infrastructuur. Risicobeheersing betekent daarmee ook samenwerking en uitwisseling met onze crisispartners en buurregio's. Het benadrukt al ingezette ontwikkelingen:

- Het primaat van risicobeheersing ligt niet altijd bij het bestuur van de VRK. Andere partijen met eigen taken en bevoegdheden maken deel uit van het systeem van risicobeheer. Risicobeheersing is daarmee ook netwerkmanagement, met een regisserende rol voor de VRK;
- Samenwerking met andere veiligheidsregio's in risicobeheersing. Immers, niet alle risico's ontstaan in de eigen regio of blijven tot één regio beperkt;
- De dynamiek van risicobeheersing krijgt meer aandacht. Op zich neutrale elementen kunnen zich onder invloed van situationele factoren ontwikkelen tot risicodragers. De complexe interactie tussen variabelen maakt dat risicomonitoring en risicobeheersing dagelijks werk worden;
- De aard van de risico's maakt een multidisciplinaire invulling van het beleidsveld risicobeheersing noodzakelijk.

Risicobeheersing maakt het nemen van besluiten omtrent risico's meer inzichtelijk, zowel bestuurlijk als inhoudelijk en draagt zo bij aan de doelstelling van de VRK om de burgers de beste veiligheid en gezondheid te bieden, tegen de laagst mogelijke kosten.

5.1 Risicobeheersing

In deze paragraaf wordt het proces van risicobeheersing beschreven, waarbij niet alleen wordt ingegaan op de adviserende en coördinerende taken die de VRK daarbij heeft, maar ook op enkele relevante ontwikkelingen.

Risicobeheersing: een multidisciplinair proces

Risicobeheersing is mogelijk door bij de risicobronnen de kansen op incidenten te minimaliseren en door maatregelen te treffen waardoor bij incidenten de gevolgen voor de omgeving en de samenleving zo beperkt mogelijk blijven. Bij risicobeheersing is een aantal ondersteunende processen van belang, zoals risicocommunicatie, kennis- en informatie-uitwisseling en het monitoren van kwaliteit en relevante ontwikkelingen.

Het bestuur van de VRK maakt op basis van het risicoprofiel een afweging en stelt op basis daarvan het na te streven veiligheidsniveau vast. Het hoge en 'brede' risicoprofiel van de VRK rechtvaardigen stevige inspanningen op het gebied van risicobeheersing. De door de Wet veiligheidsregio's beoogde verbreding van rampenbestrijding naar crisisbeheersing maken een brede en multidisciplinaire aanpak van risicobeheersing noodzakelijk. Daarnaast moet de VRK invulling geven aan het landelijk beleid (Strategie Nationale Veiligheid, Nationale Risicobeoordeling), waarbij meer aandacht wordt gevraagd voor crises. Risicobeheersing is daarom niet alleen een zaak voor de VRK, veel netwerkpartners worden betrokken in het proces en betekent daarmee ook samenwerking en uitwisseling met buurregio's, RWS, Waterschappen, energiebedrijven, het OM en Defensie.

Het belangrijkste instrument voor risicobeheersing is regulatie: het geheel van vergunningverlening, inspecties, toezicht en controle, en handhaving. De VRK heeft hierbij hoofdzakelijk een adviserende rol. De gemeenten (en provincie) zijn veelal het bevoegd gezag voor de van toepassing zijnde wetgeving. Andere partijen met eigen taken en bevoegdheden maken deel uit van het systeem van risicobeheer.

Behalve het beheersen van de risicobron (preventie), kan ook in de ruimtelijke ordening grote winst worden behaald (proactie). Duurzame veiligheid is bereikbaar door al bij het voorontwerp oog te hebben voor veiligheid. In verschillende wetten is bepaald wanneer het bevoegd gezag de VRK en zijn partners in de gelegenheid moet stellen advies uit te brengen. Naast deze wettelijke adviesrol kan de VRK ook gevraagd en ongevraagd gemeenten, provincie en andere bestuursorganen adviseren over fysieke veiligheid. Ook de burger kan door juist handelen bijdragen aan de minimalisering van effecten van incidenten. Risicocommunicatie beoogt onder meer dit handelingsperspectief en de zelfredzaamheid te vergroten en is daarmee een belangrijk instrument voor beheersing van risico's.

De adviserende rol op het gebied van brandveiligheid (proactie & preventie) ligt van oudsher bij de brandweer. Met de inrichting van de VRK krijgt deze adviestaak wel een meer multidisciplinair karakter. Advisering gebeurt niet alleen vanuit brandweerperspectief, ook inzichten vanuit andere hulpverleningsdiensten en andere organisaties die een rol spelen bij rampenbestrijding en crisisbeheersing moeten in de adviezen worden verwerkt. Hierbij moet worden gedacht aan de GHOR, Politie en KMar, Rijkswaterstaat, Waterschappen en Defensie.
Risicobeheersing is daarmee ook netwerkmanagement, met een regisserende rol voor de VRK.

Een goed voorbeeld van multidisciplinaire voorbereiding en advisering vanuit de regionale organisatie is het evenementenbeleid. Overeenkomstig het Regionaal Evenementen Beleid melden de 10 gemeenten de evenementen voor het volgende jaar tijdig aan bij de VRK. Op basis van een (risico)analyse van deze evenementen wordt een regionale evenementenkalender opgesteld en waar nodig een multidisciplinair advies. Door deze afstemming worden gelijktijdige risicodragende evenementen voorkomen en kan een multidisciplinaire voorbereiding 'op maat' worden bewerkstelligd door de hulpverleningsdiensten, in samenwerking met de betrokken gemeente, de organisator van het evenement en betrokken partners, zoals Connexxion, NS, RWS, Provincie etc.

De gerealiseerde regionalisering van de brandweer biedt de VRK de mogelijkheid om de benodigde specialistische kennis en expertise samen te brengen om zowel kwalitatief als kwantitatief advisering tot stand te brengen in de richting van de klant, bestuur en intern.
Naast de regionale capaciteit zal de VRK ook op dit vakgebied inzetten op samenwerking met buurregio's om in voldoende mate in staat te zijn om in te spelen op en bij te dragen aan de huidige en toekomstige ontwikkelingen binnen het eigen vakgebied en de verzorgingsgebieden. Deze ambitie zal resulteren in een Interregionaal Expertisecentrum Risicobeheersing (IECR).

Brandweer

De rol van de VRK is vooral adviserend aan het bevoegde gezag. De brandweer heeft van oudsher een adviesrol op het gebied van (brand)veiligheid. Deze rol zal grotendeels behouden blijven, al zal de invoering van het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (Gebruiksbesluit) en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO) consequenties hebben voor de uitvoering daarvan.
Het bevoegd gezag (veelal de gemeente of provincie) is wettelijk verplicht de brandweer om advies te vragen bij de uitvoering van wetgeving op het gebied van bouwen, milieu, ruimtelijke ordening, vervoer van gevaarlijke stoffen en industriële veiligheid.

De regionale en landelijke ontwikkelingen op het gebied van veiligheid hebben consequenties voor de activiteiten op het gebied van risicobeheersing. De belangrijkste ontwikkelingen die in dit verband moeten worden genoemd zijn het Gebruiksbesluit en de omgevingsvergunning.

Het Gebruiksbesluit is een landelijk uniforme regeling en is van toepassing op alle bouwwerken. Het aantal benodigde gebruiksvergunningen zal worden gedecimeerd. De aandacht richt zich zo op grotere en complexere gebouwen, waarvoor in de regel 'maatwerk' moet worden gemaakt.

De WABO is de wet die de omgevingsvergunning gaat regelen. Bij de omgevingsvergunning worden verschillende vergunningen voor wonen, ruimte en milieu zoveel mogelijk samengevoegd. Deze omgevingsvergunning wordt ingevoerd medio 2010. Op grond van de WABO is elke gemeente verplicht een vastgesteld handhavingsbeleidsplan te hebben, waarin de brandveiligheid een onderdeel is.
De brandweer wil met de gemeenten duidelijke afspraken maken over de uitvoering van de omgevingsvergunning en het Gebruiksbesluit. De VRK heeft daartoe een aantal standaardisatietrajecten in gang gezet om digitaal met zijn gemeenten samen te kunnen werken.

GGD / GHOR

In de Wet Publieke Gezondheid (WPG, 2008) zijn de taken en bevoegdheden op het gebied van infectieziektebestrijding samengebracht die voorheen over drie wetten verdeeld waren: de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid, de Infectieziektewet en de Quarantainewet. De WPG regelt onder andere dat er voldoende voorzieningen komen om infectieziekten snel op te kunnen sporen en te bestrijden, met name in het internationale verkeer in grote havens en op vliegvelden. In de regio Kennemerland, met Schiphol en het Noordzeekanaal, is het binnenkomen van een infectieziekte namelijk niet ondenkbeeldig.

De VRK biedt voorts een goede mogelijkheid om de kennis en expertise van de GGD/GHOR in te brengen bij de hierboven genoemde wettelijke en niet-wettelijke advisering.

Risicocommunicatie

De communicatie met burgers over risico's maakt deel uit van risicobeheersing. Goed geïnformeerde burgers voelen zich veiliger. De gemeenten en de VRK moeten er samen voor zorgdragen dat de inwoners, bedrijven en bezoekers van de regio Kennemerland informatie wordt gegeven over crises en zware ongevallen die de samenleving kunnen treffen. Daarnaast moet zij expliciet communiceren over de bestuurlijke keuzes die zij gemaakt heeft om de risico's tot een acceptabel en verantwoord niveau te reduceren. Bij die keuzes wordt een afweging gemaakt tussen de maatschappelijke baten en kosten die bepaalde risicovolle activiteiten met zich meebrengen. De maatschappelijke kosten zijn daarbij de risico's voor de samenleving, maar ook de kosten die voorbereiding (of verdere risicoreductie) met zich meebrengen ten opzichte van de (zeer) kleine kans dat de ramp of crisis zich daadwerkelijk voordoet. Die laatste kunnen dusdanig groot zijn, dat het accepteren van een bepaald risico te verantwoorden is.

Goede risicocommunicatie zorgt daarmee voor realistische wederzijdse verwachtingen tussen overheid en burgers. Daarbij hoort ook het expliciteren van de eigen verantwoordelijkheid van burgers en bedrijven. Voor de overheid is risicocommunicatie een instrument om op een duidelijke manier grenzen te stellen: tot welk niveau is de overheid in staat veiligheid te garanderen? Absolute veiligheid kan immers nooit worden gegarandeerd.
Risicobeheersing moet ook gericht zijn op het vergroten van het risicobewustzijn van burgers. Inwoners moeten zich bewust zijn van de veiligheidsrisico's die zij lopen in het dagelijkse leven en de mogelijkheden die zij hebben om daar zelf invloed op uit te oefenen. Een belangrijk element in risicocommunicatie is het bieden van een handelingsperspectief en verhoging van de zelfredzaamheid. De zelfredzaamheid van burgers en bedrijven blijkt groter als zij beter geïnformeerd en voorbereid zijn op de crises die hen kunnen overkomen.
Op deze manier draagt risicocommunicatie bij tot een veiliger samenleving.

De VRK heeft een Actieplan Risicocommunicatie opgesteld. Aan de hand van dit actieplan ontvangen burgers informatie over risico's. De komende jaren wordt dit actieplan met de gemeenten nader uitgewerkt zodat de burgers weten aan welke risico's zij bloot staan, welke maatregelen getroffen zijn om de risico's tot een aanvaardbaar niveau te minimaliseren en wat zij moeten doen als er toch iets mis gaat.

5.2 Strategische beleidsdoelstellingen

De hierboven beschreven ontwikkelingen leiden tot de volgende strategische beleidsdoelstellingen van de VRK op het gebied van risicobeheersing:

- De VRK ontwikkelt en borgt beleid voor risicobeheersing. De VRK zal zich primair richten op zijn wettelijke en niet-wettelijke adviesfunctie op het gebied van milieu, ruimtelijke ordening en verkeer en vervoer. Gezien de benodigde specialistische kennis en expertise verdient het de voorkeur om deze adviesrol van de VRK in mandaat vanuit de opdrachtgever, de gemeentelijke organisatie, uit te voeren. Er zullen dus heldere afspraken worden gemaakt met gemeenten. Hiervoor wordt personele capaciteit, kennis en expertise op sterkte gebracht;
- De VRK ontwikkelt op basis van het risicoprofiel een multidisciplinair beleid voor risicobeheersing. Hierbij worden alle relevante partners betrokken en wordt aangesloten bij landelijk beleid (pandemie, vitale infrastructuur en overstromingen);
- Continuering en versterking van het (multidisciplinaire) evenementenbeleid;
- De VRK zal een regisserende en coördinerende rol spelen om relevante diensten en instanties uit het veiligheidsdomein te betrekken bij zijn beleid;
- De VRK zal een actief beleid voeren voor risicocommunicatie, in samenspraak en samenwerking met betrokken gemeenten. Informatie aan inwoners van de regio Kennemerland over risico's, de wijze waarop de risico's beheersbaar zijn gemaakt to een acceptabel niveau en over zelfredzaamheid van burgers;
- In het kader van interregionale samenwerking en versterking zal worden samengewerkt met de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. Samenwerking door gezamenlijke projecten en het delen van kennis en expertise. In een later stadium ook met de veiligheidsregio's Zaanstreek-Waterland, Noord Holland-Noord en Hollands Midden;
- Het verder verankeren en borgen van integrale veiligheid (multidisciplinair) en het versterken van de intergemeentelijke samenwerking.

5.3 Resultaten

Een beleidsplan risicobeheersing, waarin de volgende elementen zijn geborgd:

- De wettelijke en niet-wettelijke adviestaak van de brandweer (Proactie & Preventie) en heldere afspraken hierover met de gemeenten;
- Een multidisciplinaire invulling van risicobeheersing, waarin ook de landelijk vastgestelde aandachtsgebieden vitale infrastructuur, pandemie en overstromingen een plaats hebben. Dit is de regisserende en coördinerende rol van de VRK als procesmanager. De rol van de verschillende netwerkpartners wordt benoemd;
- Capaciteit, kennis en expertise zijn op benodigde sterkte;
- Een actief beleid voor risicocommunicatie op basis van het Actieplan Risicocommunicatie
- Een structurele samenwerking met de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland op het gebied van risicobeheersing. In eerste instantie op projectbasis, maar op termijn resulterend in een gezamenlijk Interregionaal Expertisecentrum Risicobeheersing.

6 Incidentbeheersing

Met incidentbeheersing wordt gedoeld op het afhandelen van incidenten en de voorbereiding daar op. In dit hoofdstuk beschrijft de VRK welk beleid zij wil voeren om de incidentbeheersing te professionaliseren. Hierbij wordt het begrip 'incident' breed opgevat. Een strikte scheiding tussen crisisbeheersing en rampenbestrijding is in de voorbereiding niet relevant. Veel incidenten kennen in potentie elementen van een ramp of elementen van een crisis. Hierbij wordt ramp vooral geassocieerd met schade en leed. Crisis wordt geassocieerd met belangen. Met incident wordt niet alleen gedoeld op de daadwerkelijke fysieke gebeurtenis (explosie, overstroming etc.) ook wordt de dreiging van een fysieke gebeurtenis onder de term incident geschaard (een dreigende aanslag, - emissie, - overstroming e.d.).

Meer nadruk op crisisbeheersing betekent ook in dit beleidsveld een grotere aandacht voor partners. Tijdens een incident en daarmee ook in de voorbereiding. Hun participatie bij activiteiten als planvorming en opleiden, trainen en oefenen is daarvoor noodzakelijk.
Crisisbeheersing vraagt om een meer generieke voorbereiding. Het is bijvoorbeeld ondoenlijk geworden om in alle mogelijke gebeurtenissen te voorzien en voor te bereiden. Dit stelt hogere eisen aan de professionaliteit en flexibiliteit van de incidentbeheersingsorganisatie.

Crisiscommunicatie krijgt een belangrijke plaats in de incidentbeheersing. De maatschappelijke factor van een incident wordt nadrukkelijker op de kaart gezet. Dit vergt naast technische rationele oplossingen om meer bestuurlijke betrokkenheid bij incidenten. Hierbij is het belangrijk te realiseren dat de emotionele beleving van een incident door betrokkenen en het omgaan daarmee door hulpverleningsdiensten en bestuur, van grote invloed zijn op de mate van crisis. De 'mediasering' van incidenten is hierbij een niet te onderschatten ontwikkeling. Kleine incidenten hebben door de media-aandacht soms een grote impact, waardoor snel en soepel opschalen van de overheid nodig is.

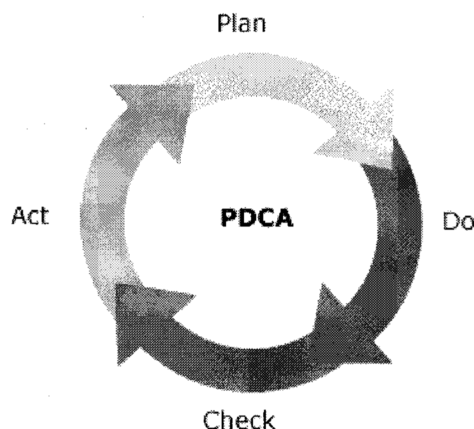
Gezien de grote "risicodichtheid" van de veiligheidsregio's Kennemerland en Amsterdam-Amstelland, onderkennen beide regio's het optreden van interregionale effecten bij een ramp en/of crisis van een zekere omvang. Het direct en grootschalig (langdurig) optreden is dan noodzakelijk. Dit betekent dat ook binnen de incidentbeheersing interregionaal wordt samengewerkt aan de voorbereiding op de bestrijding van rampen en/of crises.

Planvorming
Vanuit verschillende invalshoeken zijn regels vastgesteld die het niveau van de incidentbeheersing bepalen. Deze regels maken onderdeel uit van een stelsel van wetgeving of daarvan afgeleide documenten, zoals een algemene maatregel van bestuur (AmvB), verordeningen, normen en richtlijnen. Het opstellen van plannen is in een aantal gevallen een wettelijk verplicht onderdeel. Naast deze verplichting is planvorming noodzakelijk wanneer het risicoprofiel van de VRK hiertoe aanleiding geeft of dat uit de operatie de behoefte is om te komen tot nadere (samenwerkings)-afspraken.

De VRK heeft een "Visie op planvorming Kennemerland" en een "Huis van planvorming Kennemerland". Deze documenten dragen bij tot heldere afspraken omtrent aansluiting tussen verschillende planvormen, de eigen verantwoordelijkheid van de kolommen en crisispartners en het leveren van een bijdrage en expertise voor de multidisciplinaire plannen: crisisbestrijdingsplannen, het regionaal crisisplan en het beleidsplan. In de planvorming is en blijft er aandacht voor het landelijk beleid, waarbij meer aandacht wordt gevraagd voor crises als pandemieën, terrorisme, hoogwater en grootschalige verstoringen in de vitale infrastructuur.

Planvorming kan niet zonder partners. Zij leveren net als de diensten essentiële informatie en expertise om te komen tot onderlinge samenwerking en afstemming. Voor partners met een wettelijke verplichting voor het opstellen van calamiteitenbestrijdingsplannen leveren de VRK en/of de partners expertise. Voor partners waar dit niet voor geldt, worden daar waar nodig samenwerkingsovereenkomsten of convenanten gesloten om te komen tot intensieve samenwerking.

Opleiden, trainen en oefenen
De doelstelling van het multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (verder: MOTO) is de effectiviteit en de kwaliteit van incidentbeheersing te versterken en te verbeteren. MOTO is een belangrijke schakel tussen de (gezamenlijke) plannen, procedures en de toepassing ervan door de betrokken functionarissen en draagt bij aan het verder professionaliseren van de crisisorganisatie in de VRK om daarmee volledig voorbereid te zijn op een evt. ramp of crisis. Het dient verder als instrument voor het meten van de kwaliteit van de crisisbeheersing en het geven van input aan kwaliteitsverbetering van de functionarissen, in de planvorming en tijdens inzet. De MOTO-activiteiten zijn bedoeld om functionarissen te beoefenen, plannen te toetsen en te toetsen of de juiste middelen in voldoende mate aanwezig zijn. Dit proces wordt door middel van de PDCA-cyclus (zie figuur 4) indien nodig bijgesteld.

Figuur 4: PDCA - cyclus

Het crisisplan vormt de inhoudelijke basis bij opleidingen, trainingen en oefeningen. Daarnaast wordt het risicoprofiel van de VRK als uitgangspunt gebruikt voor het bepalen van de accenten. Met name de specifieke scenario's uit de crisisbestrijdingsplannen Schiphol en Corus en het interregionaal coördinatieplan Noordzeekanaal worden als maatgevend beschouwd.

Het multidisciplinaire aspect omvat alle activiteiten die in onderlinge samenhang in de crisisteams tussen verschillende disciplines worden uitgevoerd. MOTO staat op zichzelf, maar er wordt wel vanuit gegaan dat functionarissen beschikken over voldoende kennis en vaardigheden ten aanzien van het monodisciplinair optreden (= het optreden van de politie, GHOR, brandweer, gemeenten, KMar, defensie, OM, meldkamer en externe partners afzonderlijk).

De meeste kwaliteitsverbetering in het functioneren van deelnemers is te behalen op procesniveau. De MOTO-activiteiten zullen dan ook steeds meer competentiegericht opgezet worden, zowel op het gebied van het functioneren binnen een crisisteam als ten aanzien van het individueel functioneren. Daarbij is MOTO meer gericht op groepscompetenties en het monodisciplinair opleiden, trainen en oefenen meer op persoonlijke competenties en de specifieke inhoud.

Het bestuur van de VRK is eindverantwoordelijk voor MOTO. Daarnaast worden de doelstellingen en de opzet van MOTO afgestemd met alle disciplines en relevante externe partners, zoals bijvoorbeeld Rijkswaterstaat, Hoogheemraadschap, nutsbedrijven, Schiphol en Corus.

Operationele slagkracht

Op basis van de Nulmeting Operationele Prestaties (NOP 2007) is de operationele slagkracht voor de VRK vastgelegd. Doelstelling is om voldoende mono- en multidisciplinaire slagkracht te hebben om aan de hulpvraag op basis van het risicoprofiel te voldoen. Daar waar nodig wordt gebruikt gemaakt van de mono- en multidisciplinaire bijstandsregelingen.

Op basis van het materieelspreidingsplan staat het materieel van de brandweer zodanig verspreid in de regio Kennemerland dat aan de normstelling wordt voldaan. Naast het reguliere materieel is ook specialistisch materieel op diverse posten in de regio Kennemerland gestationeerd. (reddings- en duikvoertuigen). Door de regionalisering van de brandweer is de verantwoordelijkheid voor de zorg voor het materiaal en materieel van de gemeenten overgedragen aan de VRK.

Gezien het risicoprofiel en de ligging van de luchthaven Schiphol, beschikt de VRK over twee brandweercompagnieën. De tweede (interregionale) compagnie is opgeleid voor incidenten op Schiphol, maar kan ook buiten Schiphol worden ingezet na wederzijdse toestemming van de regionale commandanten van Kennemerland en Amsterdam-Amstelland. Voor de tweede compagnie is een convenant getekend door de regionale brandweercommandanten van de beide regio's. Deze compagnie wordt gezien als een belangrijke stap in de versterking van de crisisbestrijding van de beide regio's maar ook als erkenning van het feit dat veel risico's grensoverschrijdend zijn waarbij samenwerking noodzakelijk is om tot verbeteringen te komen. De VRK is belast met het beheer van deze compagnie.

Binnen de VRK is de kans zeer reëel dat er een 2^{e} CoPI moet worden ingezet. Deze zal ook interregionaal inzetbaar moeten zijn, gezien het risicoprofiel. Dit vraagt afstemming van het materieel en materiaal met de omliggende regio's. Hetzelfde geldt voor de crisiscentra van het OT en BT in Haarlem (Zijlweg) en op Schiphol (Triport). Deze locaties moeten uniform zijn met betrekking tot de werkwijze van de VRK en materiaal en materieel ondersteund hierin. Vanuit het regionale versterkingsplan is hiertoe een verbetertraject gestart.

De VRK investeert op het gebied van de incidentbeheersing. In een interregionale werkconferentie is de samenwerking tussen de brandweerregio's van Amsterdam-Amstelland, Zaanstreek-Waterland, Noord Holland-Noord en Kennemerland besproken en zijn afspraken gemaakt over de intensivering van de onderlinge samenwerking. Geconstateerd is dat er veel onderwerpen zijn waarop intensievere samenwerking tussen de korpsen meerwaarde zou kunnen hebben vanuit het oogpunt van schaalvoordeel en/of het delen van kennis en ervaring. Op de korte termijn hebben de brandweerkorpsen concrete samenwerkingsafspraken gemaakt op het gebied van piket, opleiden, trainen en oefenen, specialismen en een expertisecentrum risicobeheersing. Hier ligt een duidelijke relatie met het interregionale project "De Arend", initiatieven die reeds lopen in dit project voor de regio's Amsterdam-Amstelland en Kennemerland worden voortgezet en zullen te zijner tijd ook voorgelegd worden aan de andere regio's.

Binnen de GHOR is gestart met het project Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen met Gevaarlijke Stoffen (GH-OGS). Doel van dit project is te komen tot een interregionale procedure voor het ontsmetten van een kleine groep individuen die in aanraking zijn gekomen met een gevaarlijke stof. Verder worden Specifieke inzetmogelijkheden (SPIM) onderzocht. Dit project is opgestart om in kaart te brengen welke specifieke inzetmogelijkheden nodig zijn voor adequate repressie in de witte kolom. Daarbij wordt rekening gehouden met de specifieke risico's die in de regio's Kennemerland en Amsterdam-Amstelland te onderscheiden zijn. Doel hiervan is dat het zorgaanbod en eventuele extra middelen aansluiten bij de aanwezige risico's en dat deze middelen ook weer zo goed mogelijk aansluiten bij (of zelfs onderdeel uitmaken van) de reguliere zorgverlening. Het project inzake het Slachtoffervolgsysteem (SVS) is erop gericht dat er binnen de veiligheidsregio's Kennemerland en Amsterdam-Amstelland een systematiek komt voor het registeren en volgen slachtoffers binnen de geneeskundige keten.

Incidentbeheersingprocessen

De VRK hanteert de vier kritische processen conform de basisvereisten crisismanagement van het Landelijk Beraad Crisisbeheersing: melding & alarmering, op- & afschaling, leiding & coördinatie en informatiemanagement. Deze processen zijn voorwaardenscheppend. Zonder een kwalitatief goede invulling van deze processen kan er van effectieve incidentbeheersing geen sprake zijn, omdat door deze processen de hoofdstructuur van de incidentbeheersing wordt opgebouwd en in staat is om te functioneren. Deze processen hebben dan ook per definitie een multidisciplinair karakter. Ook de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid toetst of deze kritische processen bedrijfzeker, effectief en tijdig worden opgestart en uitgevoerd en normeert daarvoor bepaalde prestaties/activiteiten op basis van het regionale ambitieniveau en de basisvereisten crisismanagement.

<u>Proces Melding en alarmering</u>

Het doel van het proces melding en alarmering is het verkrijgen, (zo mogelijk) verifiëren en combineren van de essentiële gegevens van een incident, het beoordelen van de gegevens, die vertalen naar de initiële hulp- en inzetbehoefte en het zo snel en effectief mogelijk beschikbaar maken van die hulp.
Het proces melding en alarmering omvat alle activiteiten gericht op het bedrijfszeker, effectief en tijdig aannemen, verwerken en registreren van de gegevens over het incident (aanname) en het alarmeren en/of informeren van de juiste eenheden, functionarissen, instanties en andere hulpbronnen (uitgifte).

<u>Proces Op- en afschaling</u>

Het doel van de opschaling is om steeds zoveel mogelijk de juiste hoeveelheid bestrijdingspotentieel (mensen en middelen) beschikbaar te hebben om een ramp of crisis optimaal te bestrijden. De totale organisatie die nodig is, moet door middel van opschaling worden opgebouwd. Behalve een toename van mensen en middelen is bij opschaling dan ook sprake van een verandering van de structuur; de werkprocessen en procedures naar een op grootschalige incidenten afgestemde vorm. De opschaling vindt plaats volgens de GRIP-procedure (Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure) en is voltooid als de hoofdstructuur en alle inhoudelijke processen volledig functioneren.
Het proces Opschaling omvat alle activiteiten gericht op het bedrijfszeker, effectief en tijdig veranderen van het functioneren van de parate en gemeentelijke diensten vanuit de dagelijkse situatie (basiszorg) naar één regionale operationele en bestuurlijke bestrijdingsorganisatie. Onder dit proces valt ook het effectueren van de intergemeentelijke, interregionale en landelijke bijstand en overige ondersteuning.

<u>Proces Leiding en coördinatie</u>

Het doel van het proces Leiding en coördinatie is het zo optimaal mogelijk bestrijden van een grootschalig incident. Het moet voorzien in de inzet (van mensen, middelen en structuren) en het leveren van de 'bestrijdingsprestaties' door een effectieve aansturing van alle betrokken diensten, sleutelfunctionarissen en eenheden te waarborgen. Effectief wil in deze context zeggen dat het totale potentieel - dat op een bepaald moment aanwezig is - zodanig en in onderlinge afstemming wordt ingezet, dat de noodzakelijke bestrijdings- en ondersteunende activiteiten zo snel en effectief mogelijk en in de juiste prioriteitsvolgorde worden uitgevoerd. Dit met een zo beperkt mogelijk risico voor de bestrijders en derden.
Het proces Leiding en coördinatie behelst voor alle disciplines (horizontaal) en voor alle niveaus (verticaal) het in onderlinge samenhang vaststellen van de wijze van bestrijden van het incident (besluitvorming), het coördineren van en leiding geven aan de feitelijke bestrijding c.q. aan de inhoudelijke rampbestrijdingsprocessen, het monitoren van de resultaten en het op basis hiervan beoordelen en bijstellen van de bestrijding.

De VRK heeft een hoog risicoprofiel, waarbij leiding en coördinatie stevig en kwalitatief goed georganiseerd moet zijn. Alle sleutelfuncties binnen de crisisbestrijdingsorganisatie in de VRK zijn benoemd en gepiketteerd, conform de basisvereisten crisismanagement. Deze zijn vastgelegd in een overzicht sleutelfuncties VRK. Elke discipline draagt zorg voor het concretiseren van de vastgestelde piketten met mensen. Elke dienst draagt zorg dat deze mensen geïnformeerd en geïnstrueerd worden en dat zij voorzien worden van de vereiste alarmeringsmiddelen.

<u>Proces Informatiemanagement</u>

Het doel van het proces Informatiemanagement is het verkrijgen van alle voor de bestrijding van het grootschalige incident relevante informatie en die actief beschikbaar stellen. De juiste informatie moet in de juiste vorm en op het juiste moment beschikbaar zijn voor degenen die deze nodig hebben. 'Informatiemanagement' is de 'ader' tussen de activiteiten van 'Leiding en Coördinatie' (binnen één of

op de verschillende niveaus) en bij uitstek netwerk georiënteerd. De kern van dit netwerk vormt het actuele totaalbeeld van de effecten en de bestrijding van het incident en de mate waarin (op een bepaald moment) aan de randvoorwaarden hiervoor is voldaan.
Informatiemanagement omvat alle activiteiten die gericht zijn op het verzamelen, analyseren, filteren en doorleiden van informatie; de juiste informatie in de juiste vorm, naar de juiste afnemer. De juiste informatie kan in dit verband worden gedefinieerd als de actuele, essentiële punten van het grootschalige incident, de verwachte effecten en de ingezette capaciteiten. Hieronder valt ook de expertise die nodig is voor een effectieve bestrijding. De juiste vorm is in ieder geval een multidisciplinair totaalbeeld met deze essentiële punten, dat goed toegankelijk, overzichtelijk en zoveel mogelijk gestandaardiseerd is.

Bij incidenten die zich over een langere periode voordoen is het noodzakelijk te bekijken of er voldoende continuïteit in de crisisorganisatie zit. Binnen de incidentbeheersing wordt dit nadrukkelijk opgenomen in de planvorming, MOTO en daar waar nodig zal het materieel en materiaal ondersteunend zijn.

Om de gemeentelijke processen te verbeteren is het programma "Oranje in perspectief" opgesteld. Dit verbeterprogramma zal aansluiting zoeken bij de implementatie van het landelijk referentiekader regionaal crisisplan waarin de regionalisering van de gemeentelijke processen een onderdeel is.

Defensie heeft zich ontwikkeld tot een structurele veiligheidspartner naast politie, brandweer, GHOR en gemeenten. Het Regionaal Militair Commando West (RMC) is voor civiele instanties in Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht het centrale aanspreekpunt namens het ministerie van Defensie. Of het nu gaat om een noodbrug van de genie, het opruimen van explosieven, een mobiel hospitaal of de inzet van militaire menskracht; RMC West is structureel partner in rampenbestrijding en crisisbeheersing. Om de samenwerking tussen Defensie en de VRK optimaal te laten verlopen, is aan de VRK een Officier Veiligheidsregio verbonden. Deze officier is gestationeerd in het veiligheidsbureau Kennemerland en neemt deel aan werkgroepen waar kennis en expertise van Defensie gewenst is, zoals Planvorming, MOTO en Informatiemanagement. De VRK heeft een convenant Intensivering Civiele Militaire Samenwerking (ICMS) afgesloten met Defensie. De taken van het RMC West bestaan uit het voorbereiden en coördineren van militaire bijstand, het gezamenlijk oefenen, het openstellen van oefen- en schietterreinen en het bieden van steunverleningen. Voor de inzet van militairen bij een ramp of crisis kan RMC West, onder andere, een beroep doen op haar twee bataljons van het Korps Nationale Reserve: 20 en 50 Natresbataljon.

Het Bureau Nationale Operaties (Natops) is onderdeel van RMC West. Natops is verantwoordelijk voor de planning, voorbereiding, uitvoering en nazorg van alle operaties in Nederland. Bij calamiteiten beschikt Natops over een actiecentrum dat 24 uur per dag en 7 dagen in de week operationeel kan zijn als de omstandigheden dit noodzakelijk maken.

De VRK heeft bijgedragen aan het door de provincie Noord-Holland geïnitieerde en gesubsidieerde project om te komen tot bestuurlijke netwerkkaarten. De bestuurlijke netwerkkaarten geven uitsluitsel over hoe de crisisbeheersing in Nederland is georganiseerd. Er zijn meer dan 47 aparte ketens met hun eigen bevoegdheden. De informatie uit de netwerkkaarten kan voorkomen dat partijen langs elkaar heen werken, elkaar vergeten te informeren of elkaar in de wielen rijden.

Het MICK als startmotor

De meldkamer vervult een zeer belangrijke rol als startmotor van de incidentbeheersingsorganisatie. Willen de processen van start kunnen gaan, dan zal eerst op basis van binnengekomen meldingen duidelijk moeten zijn wat er aan de hand is. Een meldkamer die niet in staat is om een plotselinge toename in het aantal meldingen zodanig te kanaliseren dat cruciale informatie over het incident beschikbaar komt en blijft, vormt een afbreukrisico bij vooral de aanvang van een ramp. De rol van de meldkamer om de daadwerkelijke opkomst van de sleutelfunctionarissen bij de rampenbestrijding in gang te zetten en te monitoren is cruciaal voor het verdere verloop van de bestrijding van de calamiteit.

Het werkproces in het MICK is zo georganiseerd dat in geval van een (indicatie voor) multidisciplinaire incident:

- in zeer korte tijd op adequate wijze een omslag kan worden gemaakt:
- van drie afzonderlijke werkprocessen naar één interdisciplinair werkproces kan worden overgestapt;
- van reguliere, dagelijkse routinehandelingen naar opgeschaalde hulpverlening met vele, vaak diverse, logistieke processen;
- van vakinhoudelijke, kort-cyclische processen naar grootschalige, langdurige en min of meer unieke, eenmalige processen;
- van routine als leidraad naar onzekerheidsreductie en informatiemanagement als leidraad;
- opschaling geschiedt op basis van een door het MICK in overleg met de primaire gebruikers, de (hulp)diensten en ketenpartners vastgestelde, actueel te houden en periodiek te beoefenen opschalingsprotocol.

Binnen het MICK wordt (veel) aandacht besteed aan deze processen. De invoering van netcentrisch werken zal een prominente invloed hebben en bij de meldkamerprocessen aansluiten. Daarnaast vindt kwalitatieve versterking plaats op het gebied van opleiden, trainen en oefenen. Hierdoor wordt het MICK getraind op de eisen met betrekking tot de doorlooptijden. Daar waar de meldkamer voor multidisciplinaire inzet tot nu toe 'mee-oefent' zal, gelet op de beperkte mogelijkheden van het 'mee-oefenen' en het specifieke karakter van het meldkamerwerk, een apart multidisciplinair oefenplan voor de meldkamer worden ontwikkeld. Dit vraagt een meldkamerspecifiek oefendomein dat centralisten meer én doelgerichte oefenkansen biedt. Voorafgaand aan de opleidings-, trainings- en oefencyclus zullen de protocollen beoordeeld worden, en daar waar nodig ook bijgesteld worden. Dit proces herhaalt zich naar aanleiding van de evaluaties van de gehouden oefeningen.

Het koppelen van trainen en oefenen aan de ontwikkeling van protocollen levert een kwaliteitsimpuls voor zowel medewerkers als protocollen. Deze wijze van werken is opgenomen in het plan voor Kwaliteitsborging MICK dat deel uit maakt van het Interregionaal Versterkingsplan.
Naast de uniforme werkwijze wordt uniform informatie delen steeds belangrijker, dit geldt zeker voor binnen de crisisteams (COPI, OT en BT). Netcentrisch werken zal leiden tot deze uniforme werkwijze, dat wordt ondersteund door het CrisisInformatieManagementSysteem (CIMS).

Het Veiligheidsbureau Kennemerland als verbindende schakel

Het Veiligheidsbureau wordt niet alleen toegerust voor de wettelijke taken, maar is ook een ontmoetingsplek voor de vier bij crisis- en rampenbestrijding betrokken kolommen. In de slipstream van de wettelijke taken, kan ook de samenwerking op projectniveau worden versterkt.
Anders gezegd, de kerntaak van het Veiligheidbureau is het optimaliseren van de multidisciplinaire voorbereiding op risico- en crisisbeheersing, rampenbestrijding en grootschalig multidisciplinair optreden. Het Veiligheidsbureau bevordert de samenwerking, regisseert, monitort en is dus een verbindende en onmisbare schakel binnen de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Crisiscommunicatie

Crisiscommunicatie is een vitaal onderdeel van incidentbeheersing. Door crisiscommunicatie goed op orde te brengen worden andere incidentbestrijdingsprocessen versterkt en ontlast.
Crisiscommunicatie is volop in ontwikkeling en dat brengt een nieuwe constellatie van het proces met zich mee. Zo zal er gewerkt worden met een Regionaal Actiecentrum Communicatie, conform het regionaal deelplan Communicatie.
Doel van de crisiscommunicatie is om tijdens en na een incident/calamiteit/crisis (of dreiging daarvan) gecoördineerd en tijdig op een eenduidige manier te communiceren met bevolking, media, hulporganisaties en eventueel andere betrokkenen. Voorop staat het voorkomen van paniek, daarnaast het verstrekken van informatie over de calamiteit/crisis. Het gaat dan om maatregelen die de bevolking moet nemen om schadelijke gevolgen te beperken; de te volgen gedragslijn; de stand van zaken in de voortgang van de bestrijding; het nazorgtraject en het vergemakkelijken van de werkzaamheden in het crisisgebied. Crisiscommunicatie is een proces, dat door alle deelprocessen heenloopt.

6.1 Strategische beleidsdoelstellingen

De hiervoor beschreven ontwikkelingen leiden tot de volgende strategische beleidsdoelstellingen van de VRK op het gebied van incidentbeheersing.

Planvorming

- Het regionale risicoprofiel en de landelijke beleidsdoelstellingen zijn leidend voor de (inter)regionale planvorming;
- De VRK hanteert zijn visie op planvorming en huis van planvorming als uitgangspunt voor de (inter)regionale planvorming;
- De VRK zal aansluiting zoeken en samenwerken met andere veiligheidsregio's waar sprake is van grensoverschrijdende risico's.

Opleiden, trainen en oefenen

- MOTO sluit aan bij het (inter)regionale risicoprofiel, bijdragen aan het risicobewustzijn, zorgen voor kwaliteitsverbetering van de incidentbestrijding en aansluiten bij de evaluatiemethodieken in de herstelfase;
- De VRK zal zich blijven ontwikkelen op het gebied van oefenopzetten –en organisatie, door gebruik te maken van de nieuwste technologische ondersteuning en deskundige expertise;
- Deelname aan MOTO-activiteiten is voor elke sleutelfunctionaris in de crisisorganisatie een vanzelfsprekend onderdeel van het takenpakket.

Materiaal en materieel

- De VRK hanteert uniform materiaal en materieel volgens de landelijke normen en richtlijnen voor de bestrijding van de (inter)regionale risico's in het risicoprofiel.

Incidentbeheersingsprocessen

- De VRK draagt met zijn crisispartners zorg voor intensivering en professionalisering van de incidentbeheersingsprocessen;
- Bij de incidentbeheersingsprocessen nadrukkelijk aandacht hebben voor de continuïteit van de crisisorganisatie;

6.2 Resultaten

De hiervoor beschreven strategische beleidsdoelstellingen leiden tot de volgende resultaten. De resultaten zijn echter sterk afhankelijk van de onderlinge samenhang en tijdsvolgordelijkheid.

- Visie op planvorming is geïmplementeerd;
- Planvorming is afgestemd op het risicoprofiel;
- Het Regionaal Crisisplan is geïmplementeerd;
- De interregionale samenwerking met buurregio's en/of (keten)partners op het niveau van interregionale multidisciplinaire plannen is geïntensiveerd.
- Het competentiegericht opleiden en oefenen is geïmplementeerd;
- Er is een professionele oefenstaf gerealiseerd;
- Voor de functionarissen en crisisteams is een leercyclus gerealiseerd;
- Deelname MOTO-activiteiten vormt een structureel onderdeel van het takenpakket van sleutelfunctionarissen;
- De bestuurlijke netwerkkaarten zijn geïmplementeerd;
- De continuïteit is opgenomen in de incidentbeheersing (crisisplan);
- De doorlooptijden van het MICK zijn conform basisvereisten crisisbeheersing;
- Er is een multidisciplinair oefenplan MICK;
- Het plan kwaliteitsboring is geïmplementeerd;
- Er is een regionaal actiecentrum communicatie gerealiseerd.

7 Herstel

In dit hoofdstuk wordt aangegeven wat de beleidsdoelstelling is ten aanzien van de herstelfase. Met de term herstel wordt meer bedoeld dan alleen nazorg na een crisis. Herstel is de fase waarin activiteiten worden ontplooid waardoor er na een ramp of crisis weer kan worden teruggekeerd naar de 'normale' situatie. Het gaat hierbij om het opheffen dan wel voorkomen van problemen of schade op lichamelijk, geestelijk en maatschappelijk terrein.

7.1 Visie op herstel

Het doel van de herstelfase is het terugkeren naar een normale situatie na afloop van een crisis. Aangezien voorkomen beter is dan genezen, moet in de preparatie- en responsfase al worden getracht de effecten van een crisis zo veel mogelijk te beperken. Het succes hiervan is bepalend voor de omvang van de herstelfase. Het proces Herstel dient daarom vóór de bestuurlijke afschaling van de crisissituatie in gang gezet te zijn.

De VRK zet in op een brede vorm van herstel:
- de verschillende soorten nazorg;
- medische nazorg (lichamelijk en psychisch);
- maatschappelijke nazorg (psychosociaal, geestelijke/pastorale);
- administratieve en juridische nazorg;
- financieel economische nazorg;
- het herstel van de fysieke en/of sociale infrastructuur van een getroffen gebied;
- de ondersteuning van het gemeentebestuur bij de inspecties, onderzoeken en politieke verantwoording;
- de evaluatie van het verloop van de crisis, beleidsbijstelling en implementatie verbeteringen.

De verantwoordelijkheid van de voorbereiding en de uitvoering van de herstelfase is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Uiteraard in afstemming met de andere kolommen en met ondersteuning van de reguliere (maatschappelijke) instanties (integrale aanpak). Het veiligheidsbestuur heeft daarbij een regisserende en coördinerende rol.

Iedere ramp, en in het verlengde hiervan dus ook iedere herstelfase, is uniek. Sommige rampen en zware ongevallen blijven qua gevolgen beperkt tot een relatief kleine en identificeerbare groep: de directe slachtoffers en hun verwanten en vrienden, de door hen opgelopen materiële en immateriële schade, en de veroorzaker van de ramp (een bedrijf, een individu en dergelijke). Voorbeelden hiervan zijn een dodelijke brand of een grootschalig verkeersongeval.
Andere rampen verwoesten een compleet industrieterrein of woonwijk en resulteren in grote, onderling sterk verschillende slachtoffergroepen. Dergelijke rampen vergen een intensieve en langdurige wederopbouw en zorg voor honderden directbetrokkenen.
Weer andere rampen hebben een haast onvoorstelbare omvang, zoals de Tsunami die in december 2004 delen van Azië en Afrika trof. Dergelijke rampen (vaak natuurrampen of grootschalige chemische rampen) gaan gepaard met duizenden doden en grijpen diep in gemeenschappen.

De omvang en complexiteit van de herstelfase van dergelijke rampen is al even onvoorstelbaar als de ramp zelf. Iedere herstelfase is dus anders. Het is om deze reden zaak om zo snel mogelijk na een ramp zicht te krijgen op het waarschijnlijke karakter van de herstelfase. Vervolgens kunnen de eerste aanzetten worden gegeven voor een integrale aanpak. Overigens, de term herstelfase suggereert dat een objectief moment kan worden benoemd waarop de acute fase – de fase waarin de ramp zich voltrekt – eindigt en de fase 'na' de ramp begint. Vervolgens dringt de vraag zich op wanneer de herstelfase eindigt en er weer sprake is van een 'normale' situatie.

Het benoemen van een objectief begin- en eindpunt van de herstelfase is onmogelijk en eigenlijk niet relevant. Wel zal er altijd op basis van een bestuurlijk besluit overgegaan worden tot afschaling, waarna de herstelfase officieel intreedt. Daarbij blijft de praktische betekenis van de herstelfase voorop staan.

Het gaat hierbij om vragen als:
- welke onderwerpen kunnen in de herstelfase spelen?
- welke partners hebben een rol in de besluitvorming en de uitvoering van de benodigde maatregelen?
- voor welke uitdagingen kunnen de betrokken partners worden geplaatst?
- welke lessen kunnen worden geleerd van de herstelfase van eerdere rampen?

Het grensvlak tussen de acute fase en herstelfase is dus niet scherp. Feit is wel dat de basis van de herstelfase wordt gelegd in de acute fase:
- In de acute fase wordt getracht de effecten van een ramp zo veel mogelijk te beperken. Het succes hiervan is bepalend voor de omvang van de herstelfase (de omvang van de materiële schade, het aantal mensen dat slachtoffer wordt van de ramp, de effecten voor het milieu, etc.);
- In de acute fase worden tal van activiteiten gestart die niet per definitie hun waarde verliezen wanneer de acute fase eindigt. Veel van de getroffen maatregelen zullen langere tijd moeten doorlopen. Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan om de geneeskundige hulp voor slachtoffers, maar bijvoorbeeld ook om de opvang en repatriëring van mensen die hun woning zijn kwijtgeraakt.

7.2 Strategische beleidsdoelstelling

Strategische doelstellingen geven aan hoe de visie wordt gerealiseerd. De strategische beleidsdoelstellingen bepalen de richting voor de komende vier jaar.

Ondanks het eigen karakter van de herstelfase van iedere ramp, is het mogelijk een aantal thema's te identificeren waarvan bekend is dat deze in de fase na een ramp aandacht behoeven. Deze thema's zijn weergegeven in onderstaand overzicht. Het gaat hierbij om de overkoepelende thema's. Uiteraard kan ieder thema worden onderverdeeld in meerdere subthema's.

Het is belangrijk om een duidelijke verbinding te maken tussen de acute fase en de herstelfase. Een manier om deze verbinding meer expliciet te maken is door de benoemde thema's in de herstelfase te koppelen aan de zogenoemde rampbestrijdingsprocessen, zoals deze in de VRK in de planvorming voor de rampenbestrijding worden gehanteerd. Het gaat hierbij om activiteiten (processen) die mogelijk tijdens een ramp moeten worden verricht. Ieder proces staat voor een serie van activiteiten uitgevoerd door de betrokken partners. Het verschilt per ramp welke herstelprocessen daadwerkelijk worden 'opgestart'.

De voorbereiding op herstelprocessen zorgt ervoor dat de voorbereiding zich niet beperkt tot enkele specifieke ramptypen. De benodigde activiteit is voorbereid en kan – indien nodig – voor ieder ramptype worden benut. In onderstaand overzicht is per rampenbestrijdingsproces aangegeven welke thema's in de herstelfase een relatie hebben met dit proces:

Deelproces in acute fase volgens Crisisplan Kennemerland:	Proces loopt door in de herstelfase als:
Cluster gemeente: bevolkingszorg	
Communicatie	Informatievoorziening en externe voorlichting
Evacueren	Repatriëring
Milieuzorg	Milieu
Nazorg	Bevolkingsonderzoek en – monitoring
Opvang en verzorging	(Her)huisvesting, herstel en wederopbouw
Registreren van slachtoffers	Slachtoffers Informatievoorziening
Schaderegistratie en afhandeling	Schade en financiële voorzieningen
Uitvaartverzorging	Bijzondere uitvaart Herdenken

Voorzien in primaire levensbehoeften	Psychosociale opvang (Her)huisvesting, herstel en wederopbouw
Verslaglegging	Archivering en dossiervorming
Cluster politie: rechtsorde en mobiliteit	
Bewaken en beveiligen	Strafrechtelijk onderzoek (Her)huisvesting, herstel en wederopbouw
Identificatie overleden slachtoffers	Uitvaart Herdenken Informatievoorziening
Opsporing	Strafrechtelijk onderzoek
Toegankelijk / begaanbaar maken	(Her)huisvesting, herstel en wederopbouw
Cluster brandweer: bron- en effectbestrijding	
Ontsmetten van mens en dier	Bevolkingsonderzoek en – monitoring
Ontsmetten van voertuigen en infrastructuur	Her)huisvesting, herstel en wederopbouw
Waarnemen en meten	Bevolkingsonderzoek en – monitoring
Cluster GHOR: geneeskundige hulpverlening	
Geneeskundige hulpverlening	Geneeskundige opvang en verzorging
Psychosociale hulpverlening	Psychosociale opvang en verzorging Bevolkingsonderzoek en – monitoring
	Algemene processen
	Coördinatie en organisatie Belangenvereniging en zelforganisatie slachtoffers (Evaluatie)onderzoek en leren Verantwoording afleggen

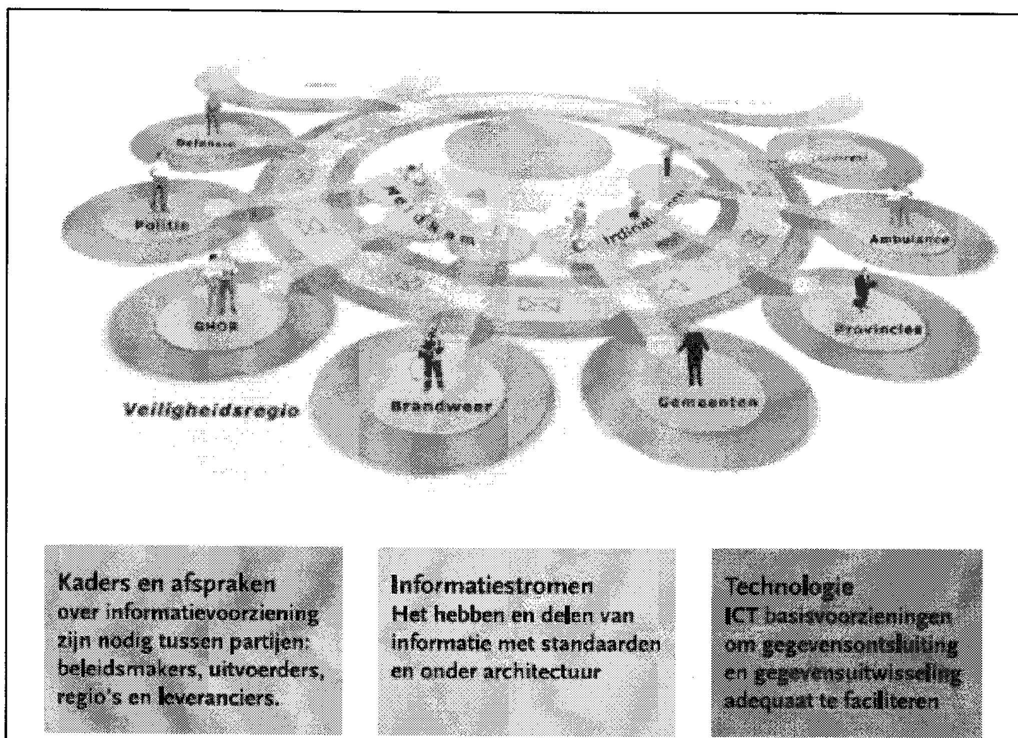
7.3 Resultaten

- In de planperiode 2010 – 2013 wordt de planvorming van de hiervoor benoemde processen uit de herstelfase op orde gebracht. Dit betekent dat per proces een beschrijving wordt gegeven van het betreffende proces, dat de betrokken partners worden benoemd en dat de activiteiten en aandachtspunten in het proces worden beschreven. Bij de beschrijving van het proces wordt een expliciete koppeling gemaakt met de voorbereidingsfae en de acute fase. Dit resulteert in een beschrijving van de activiteiten die in de preparatiefase kunnen worden ondernomen evenals de activiteiten in de respons- en herstelfase. De hiervoor benoemde processen worden vervolgens integraal in de deelplannen opgenomen. De vier algemene processen vormen tezamen het nieuwe deelplan "Herstelfase".
- De gemeente is in staat om het proces Herstel tijdens de rampenbestrijding en/of crisisbeheersing op te kunnen starten en de eerste activiteiten in gang te zetten;
- De gemeente heeft een éénloketfunctie (bijvoorbeeld een Informatie- en Adviescentrum (IAC)) voorbereid en kan dit binnen 24 uur activeren;
- Vóór 2013 worden de functionarissen van de gemeenten, politie, brandweer en GHOR getraind en geoefend op de processen uit de herstelfase.

8 Informatiemanagement

Informatiemanagement is een cruciaal onderdeel van crisisbeheersing en rampenbestrijding. Vaak wordt het naast mensen en middelen, de derde productiefactor genoemd. Het is weliswaar geen primair proces in de VRK, maar informatiemanagement is zodanig in ontwikkeling dat het de aanbeveling verdient om als apart hoofdstuk op te nemen in een beleidsplan.
Dit sluit aan bij de wettelijke taak van de VRK op het gebied van informatievoorziening: het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de VRK en de andere diensten die betrokken zijn bij de uitvoering van de taken van de VRK. Het is daarmee de informatieparagraaf die in de Wet veiligheidsregio's wordt genoemd. Het gaat overigens niet alleen om informatievoorziening tijdens incidenten. Ook informatievoorziening in de koude organisatie maakt hier onderdeel van uit. In het bijzonder de uitwisseling van informatie tussen de beleidsvelden risicobeheersing en incidentbeheersing.

In dit hoofdstuk geeft het bestuur van de VRK aan welk beleid zij voert op informatiemanagement. De intensieve samenwerking tussen de (keten)partners vereist ook een visie op de informatiehuishouding van de VRK. In de VRK hebben de partners de ambitie geuit om op te kunnen treden als één virtuele overheid. Hiermee is de VRK is een vitaal onderdeel van het zgn. "Virtueel Veiligheidsplatform" van Nederland, zoals geformuleerd door het landelijke Veiligheidsberaad. De samenhang wordt ondersteund doordat de partners met elkaar afspraken maken in het in 2009 opgerichte Platform Informatiebeleid Veiligheid Kennemerland over de regionale informatiehuishouding of het Virtueel Veiligheidsplatform. Met dit platform wordt bedoeld dat alle (keten)partners werken met gegevens uit een gemeenschappelijke digitale objectenhuishouding van alle voor de veiligheid relevante gebouwen, wegen, infrastructuur, voorzieningen, risico's en kaarten. Men onderhoud met elkaar de kwaliteit van de object gegevenshuishouding zoals dit in de wet op de Basisregistraties en de WABO beoogd wordt.

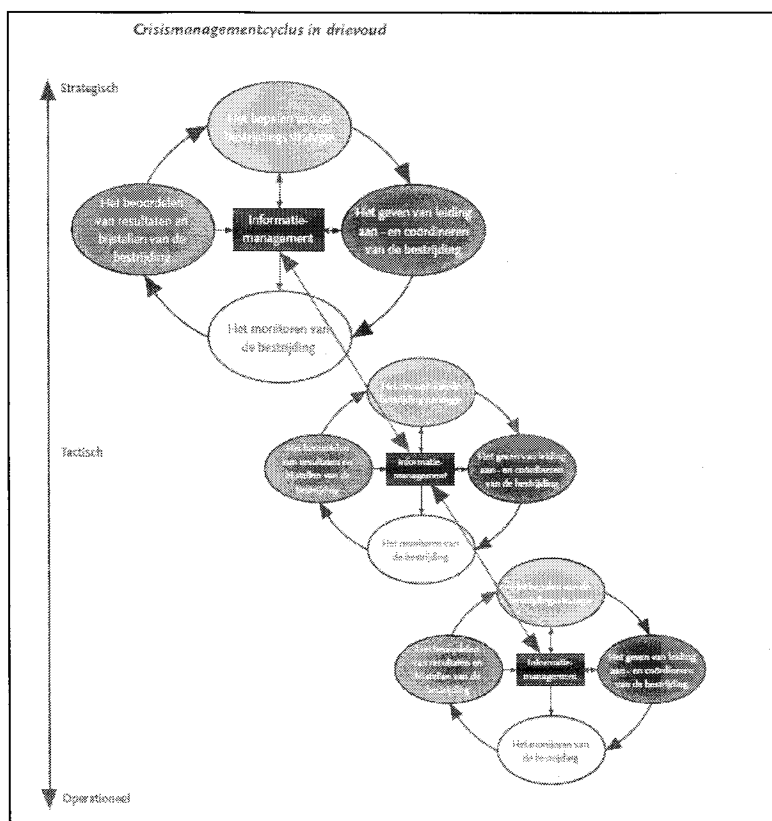
In bovenstaand figuur wordt de rol van de VRK in de oranje cirkel weergegeven als een verbindende factor in de informatiestromen.

Het hebben en verkrijgen van informatie is van cruciaal belang voor alle veiligheidspartners (o.a. Politie, Brandweer, GHOR, Gemeenten, Provincies, Waterschappen, Defensie, maar ook burgers en bedrijven). Dit is echter gemakkelijker gezegd dan gedaan. Het informatiebeleid van de VRK dient er toe bij te dragen dat het verkrijgen, het beheren en het uitwisselen van aan veiligheid gerelateerde informatie in " koude" en " warme" omstandigheden zo goed mogelijk verloopt.

Alle partners in de veiligheidsketen van de VRK hebben baat bij het uitwisselen van informatie voor het effectiever uitoefenen van hun normale dagtaak. Dit wordt ook wel informatie-uitwisseling" in de "koude" situatie genoemd. Deze informatie-uitwisseling is ondersteunend voor andere primaire processen van de VRK. In hoofdstuk 5 wordt bij het beleid voor Risicobeheersing met nadruk gesproken over het vergunningenbeleid en de invoering van de WABO. In het hoofdstuk over Incidentbeheersing is bijvoorbeeld sprake van Slachtoffervolgsysteem.
Bij incidentbeheersing werken dezelfde partners nog intensiever samen (warm). Men opereert langs voorgeoefende weg zoveel mogelijk als één apparaat dat adequaat de situatie in kaart weet te brengen en onder regie maatregelen neemt.

8.1 Visie op de integrale informatievoorziening

De VRK bewaakt in het Virtueel Veiligheidsplatform de randvoorwaarden voor het functioneren van de samenwerking in veiligheidsketens. Daarnaast richt zij de organisatie en de systemen in om te kunnen voldoen aan de Basisvereisten Crisisbeheersing. Dit is vastgelegd in het kabinetsstandpunt ACIR (Adviescommissie Coördinatie ICT Rampenbestrijding). De minister heeft bovendien aangegeven dat er sprake moet zijn van integraal informatiemanagement in de VRK in verband met de toewijzing van Schiphol.

De brandweer, GGD/GHOR, Politie/KMar en de gemeenten hanteren ten aanzien van de uitwisseling van informatie het adagium "Ja, tenzij" zoals geformuleerd door de Raad van Hoofdcommissarissen. De VRK bevordert uitwisseling van gegevens bij ramp- en crisisbestrijding en voor preventieve maatregelen, zorg- en hulpverlening. De VRK legt het uitwisselingsregime vast in het regionaal uitwisselingsprotocol, met inachtneming van de relevante wetgeving en met inachtneming van de privacy. Een aantal processen wordt expliciet onder de loep genomen om de uitwisseling te testen en van afspraken te voorzien.

De GRIP-procedure (Gecoördineerde Regionale IncidentenbestrijdingsProcedure) voor ramp- en crisisbestrijding dient opgenomen te zijn in de autorisatiestructuur van de ketenpartners. Dit staat vermeld in de richtlijn standaardisatie en gegevensuitwisseling veiligheid die in 2010 uitgebracht wordt, in samenwerking met de ketenpartners.

Kwantitatieve normen informatiemanagement

	1 Tussen beschikbaar en belanghebbenden zijn op de hoogte	2 Tussen beschikbaar en verwerkt in eigen beeld	3 Tussen beschikbaar en verwerkt in totaalbeeld
A. Prio 1	Max. 5 minuten	Max. 5 minuten	Max. 10 minuten
B. Prio 2	Max. 15 minuten	Max. 15 minuten	Max. 20 minuten

De VRK moet in 2010 voldoen aan de basisvereisten crisismanagement:

De kern van uitwisseling van informatie voor het voldoen aan de Basisvereisten Crisisbestrijding is het zogenaamde "gedeelde beeld". Niet alleen de Wet veiligheidsregio's, maar ook ervaringen uit de ADR in 2008, oefeningen en daadwerkelijke incidenten zoals de Poldercrash geven de nadrukkelijke noodzaak aan van een andere wijze van informatieoverdracht tussen de betrokken disciplines. Deze manier van werken met informatie wordt "netcentrisch" genoemd.

Netcentrisch werken

Het project Netcentrisch Werken heeft tot doel de veiligheidsregio's te ondersteunen bij het invullen van het aspect informatievoorziening van het Besluit Veiligheidsregio's. Daarbij gaat het vooral om het implementeren van een werkwijze. Deze maakt het mogelijk om binnen de hoofdstructuur van de crisisorganisatie bij opschalingsituaties snel te komen tot eenduidig en over de verschillende lagen gedeeld totaalbeeld van de situatie. Dit gedeelde totaalbeeld dient als basis voor de te nemen besluiten en de in te zetten acties. Door het Veiligheidsteam is medio tweede helft 2008 de intentie uitgesproken om voor eind 2009 Netcentrisch te gaan werken binnen de VRK. De implementatie, die gefaseerd zal plaatsvinden, omschrijft het invoeren van het Netcentrisch werken aan de warme kant van de organisatie, gekoppeld aan de GRIP-structuur en geldend voor de niveaus meldkamers, CoPI, OT en BT. Netcentrisch werken zal op termijn gaan gelden als landelijke standaard voor informatieoverdracht. Groot voordeel hiervan is de mogelijkheid van regiogrens overschrijdende of zelfs nationale informatieoverdracht. Netcentrisch werken moet via de fasen beter netwerk, betere informatie-uitwisseling, beter begrip, betere beslissingen en betere actie uiteindelijk leiden tot een beter effect.

Bibliotheek Planvorming

Parallel aan de invoering van het Netcentrisch werken wordt een bibliotheek planvorming opgericht waarop, in een stabiele omgeving, zowel mono- als multidisciplinaire vastgestelde planvorming voor iedereen inzichtelijk opgenomen wordt. Door dit platform is te allen tijde duidelijk op welke eenduidige locatie de actuele en van toepassing zijnde plannen geraadpleegd kunnen worden.
Het streven is de bibliotheek planvorming op termijn verder uit te bouwen zodat het aan zowel de warme als de koude kant van de organisatie gebruikt kan worden. In de tweede fase vanaf 2010 wordt de vernieuwde werkwijze uitgebreid met de mogelijkheid tot koppelen aan bestanden van derden en aan het stelsel van objecten en kaarten in de Basisregistraties.

Het in een keten kunnen functioneren legt op het gebied van informatie management een bijzondere verantwoordelijkheid bij organisaties ten aanzien van standaardisatie. De VRK stimuleert op het gebied van informatiemanagement de monodisciplinaire gedachtevorming en ondersteunt multidisciplinair informatiemanagement tussen de kolommen, de gemeenten en de ketenpartners. Ten aanzien van de standaarden en gegevensuitwisseling bij crisismanagement treedt de VRK namens het Veiligheidsbestuur sturend op. De VRK kent een hoog risicoprofiel, dit schept ook bepaalde (landelijke) verantwoordelijkheden.

8.2 Uitgangspunten

De VRK en de ketenpartners baseren zich bij deze sturing op een aantal architectuurprincipes. Deze principes zijn, in navolging van het Nationaal Veiligheidsberaad, ontleend aan De Nederlandse Overheidsreferentie Architectuur (NORA 2.0) , het Informatiemodel Rampen en Crisisbestrijding (IMRA), Het Architectuurmodel Sector Veiligheid (IASV) en het Informatie model Openbare orde en veiligheid (IMOOV).

De VRK neemt samen met enkele andere veiligheidsregio's de leiding in het onderzoeken van en het formuleren van het landelijk informatiebeleid. De samenwerking met Schiphol Airport, de instelling van een Interregionaal Expertisecentrum Risicobeheersing en de organisatorische samenvoeging met de GGD dragen substantieel bij aan de kennis over effectieve risico- en incidentbeheersing.

De VRK onderschrijft het belang van een landelijk stelsel van basisregistraties. De VRK neemt een proactieve houding in bij het stimuleren van het gebruik van de basisregistraties. Daarnaast stimuleert de VRK het gebruik van Elektronische Patiënten Dossiers in de gehele keten. Het onderhouden van de basisregistraties en het garanderen van een hoge kwaliteit van de gegevens is in het belang van de veiligheid en gezondheid van de burgers. De VRK draagt bij aan de implementatie van de processen die zorgdagen voor een snelle "terugmelding" via de landelijke voorzieningen van de basisregistraties.

De VRK streeft naar eenduidige begrippenkaders voor rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het is daarbij van groot belang om de metadata voor documenten aan te laten sluiten bij een stelsel dat binnen de organisatie als geheel wordt toegepast. Dit draagt er toe bij dat dossiers en kaarten gecombineerd kunnen worden. De metadata, het trefwoordenregister, wordt voor webservices aan ketenpartners ter beschikking gesteld.
De ketenpartners onderhouden daartoe een gegevensboek of trefwoordenregister. Dit gegevensboek is digitaal voor derden beschikbaar en maakt onderdeel uit van de infrastructuur van de ketenpartners. De VRK draagt zorg voor beheer. In 2011 is het gegevensboek toegankelijk via webservices.

Vertrouwelijkheid

De VRK beschouwt aan organisaties of personen gerelateerde informatie in principe als vertrouwelijk. Er wordt uitsluitend afgeweken van dit vertrouwelijkheidprincipe wanneer sprake is van te voren geformuleerde situaties welke omschreven zijn in publiek toegankelijke gedragregels. Er wordt alleen afgeweken indien dit voor de gezondheid of de veiligheid van burgers noodzakelijk is.

Privacy

De VRK legt het uitwisselingsregime vast in het regionaal uitwisselingsprotocol, met inachtneming van de relevante wetgeving en met inachtneming van de privacy.
Het uitgangspunt voor het inachtneming van de privacy is, dat regels voor de verstrekking van gegevens conform de wet vastgelegd worden in een duidelijke en omvattende richtlijn per kolom. Hier wordt per proces duidelijk gemaakt onder welke omstandigheden gebruik wordt gemaakt van individuele gegevens, van geanonimiseerde gegevens op postcodecijfer en van postcode letterniveau. Daarnaast is het van belang dat de VRK ook bescherming biedt aan de medewerkers die de gegevens verstrekken in het kader van een eventueel strafrechtelijk onderzoek naar oorzaak of aanpak van een incident.
De VRK benoemt een privacy coördinator in het kader van het privacy beleid.

8.3 Resultaten

- Er wordt in 2010 een Platform Informatiebeleid Veiligheid Kennemerland in het leven geroepen;
- Er wordt in 2010 een "Richtlijn standaardisatie en gegevensuitwisseling Veiligheid" opgesteld;
- Het Programma Netcentrisch Werken is in 2010 geïmplementeerd. Er volgen meerdere fases voor implementatie van het Crisis Management Systeem.
- De VRK beschikt over een Gegevensboek Veiligheid, dat voortdurend wordt onderhouden. Dit gegevensboek is via webservices in 2011 toegankelijk voor ketenpartners;
- Er komt één gedigitaliseerd objecten gegevenshuishouding voor de VRK en een centraal kaartlagen overzicht over de geografische gegevens die voor de ketenpartners beschikbaar zijn.
- De VRK stelt een regionaal uitwisselingsprotocol op;
- Het digitale kennisplatform Veiligheid en Informatie is aangesloten bij het Interregionale Expertisecentrum Risicobeheersing en de innovatiefabriek van de Gemeenten Haarlemmermeer en Haarlem.
- In 2010 wijzen de ketenpartners een privacy coördinator aan.
- In 2010 is een bibliotheek planvorming aangelegd.

9 Kwaliteitszorg en Kennismanagement

9.1 Visie op kwaliteitszorg

De VRK, de politieregio Kennemerland, de 10 gemeenten en de overige partners in de regio Kennemerland, streven ieder op een eigen planmatige en systematische wijze naar ontwikkeling van de kwaliteit binnen de mono- en multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing. Een gedeelde visie van de kwaliteitszorg in deze samenwerking is er nog niet, maar zal op een natuurlijke wijze worden meegenomen in de verdere ontwikkeling van de VRK. Een belangrijk aspect is dat de partners in de VRK in verschillende fasen van ontwikkeling zitten en uiteenlopende ervaringen hebben met kwaliteitsstelsels.

Voordat op de visie van kwaliteitszorg in de multidisciplinaire samenwerking wordt ingegaan wordt eerst kort ingegaan op de ontwikkeling bij de verschillende partners. Dit geeft een eerste inzicht in de verschillende ontwikkelingen. De uitvoering en voortgang is een verantwoordelijkheid van de partners zelf.

De VRK streeft naar kwaliteit. Met kwaliteit bedoelen we zeker ook behoud van de uitstekende resultaten voor certificering. In de VRK is gekozen voor het INK-model. Daarbinnen werken GGD/GHOR en het MICK met de verplichte Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling Zorgsector (HKZ). Deze instrumenten vullen elkaar prima aan. Het INK model ligt als een schil om de HKZ heen.

Kwaliteit heeft echter een 'verticaal' en een 'horizontaal' aspect. Verticaal is: het adequaat toepassen van regels. Horizontaal is: het kritisch-constructieve gesprek over het werk met collega's en klanten. De VRK werkt met kwaliteitszorgsystemen die aan beide aspecten zorg doen.
De VRK heeft besloten een centrale programmamanager voor kwaliteit aan te stellen die verantwoordelijk is voor de samenhang van het kwaliteitsbeleid binnen de VRK. Deze manager bewaakt de samenhang en voortgang en heeft de positie om verbetermanagement daadwerkelijk toe te passen.

De politieregio Kennemerland is sinds zijn oprichting in continu bezig om de kwaliteit van de gehele politiezorg te verbeteren en is wettelijk verplicht hiervoor het Instituut Nederlandse Kwaliteit (INK)-model te gebruiken. In een cyclus van 4 jaar maakt het korps een zelfbeschrijving, gevolgd door een audit en een visitatie.

De Nederlandse politie heeft geanticipeerd op de komst van de veiligheidsregio's. In februari 2009 is in de Raad van Hoofdcommissarissen het referentiekader "Politie in de veiligheidsregio" vastgesteld. Dit referentiekader zal het korps helpen bij het tot stand komen van een totaal verbeterplan 2010-2012 omtrent de rol van de politie bij de gehele conflict en crisisbeheersing.

De gemeenten in Kennemerland hebben gekozen voor een praktische invulling om de kwaliteit van de gemeentelijke processen crisisbeheersing te verzekeren en geborgd te houden. Het ontwikkelen van kwaliteitszorg bij de gemeenten is opgenomen in het afgesloten convenant veiligheidsregio Kennemerland 2008-2009. In november 2008 is hiervoor de notitie "kwaliteitszorg in de oranje kolom" opgesteld. Deze notitie heeft tot doel voorstellen te doen voor een praktisch kwaliteitsinstrument, dat objectief de mate van kwaliteit van de crisisbeheersing en de crisisbeheersingsorganisatie in beeld brengt en daarmee de gereedheid van de diverse gemeenten op het voorbereid zijn op rampen toetst. Er wordt niet gekozen voor het complete INK-model. Het element van collegiale toetsing door opgeleide interne auditoren wordt wel omarmt.

In de multidisciplinaire rampenbestrijding, crisisbeheersing en grootschalige infectieziektebestrijding wordt door de verschillende partners samengewerkt. Deze samenwerking is het beste zichtbaar in het MICK en het Veiligheidsbureau Kennemerland. Voor beide onderdelen zijn kwaliteitsmedewerkers benoemd. Deze medewerkers werken samen met de eerder genoemde centrale programmamanager van de VRK.

Zoals gezegd streeft de VRK naar kwaliteit en wil het een lerende organisatie zijn. In de komende jaren zal er structureel aandacht worden besteed aan kwaliteitszorg en geïnvesteerd in kennis en capaciteit. Verplichte certificeringen worden gecontinueerd en geplaatst in het kader van INK. Vanuit de regionale versterking zal in 2010 ook het GHOR-bureau gecertificeerd worden.

In de verdere ontwikkeling van het kwaliteitsdenken ligt de eerste prioriteit bij de multidisciplinaire samenwerking. Naast rampenbestrijding en crisisbeheersing wordt grootschalige infectieziektebestrijding een belangrijk thema in deze samenwerking, gezien het voorstel tot wijziging van de Wet Publieke Gezondheid.

Binnen de VRK wordt veel geoefend en geëvalueerd in de multidisciplinaire samenwerking. Het Veiligheidsbureau Kennemerland speelt hierin een belangrijke rol. Er ontbreekt nog een gedeelde systematiek dat monitort hoe het staat met de voortgang van de leerpunten. Vanuit het regionale versterkingsplan start het Veiligheidsbureau Kennemerland in het najaar van 2009 met het project 'Auditteam'. Het doel is in 2011 dit project af te ronden, te implementeren en als multidisciplinair kwaliteittoetsingssysteem voor crisisbeheersing te borgen in de organisaties. Hoe om te gaan met 'lessons learned' en evaluaties hoort hier zeker bij.

De activiteiten binnen de VRK zijn erop gericht om de kwaliteit en continuïteit van de bedrijfsvoering te borgen en te verbeteren. Zo heeft het netwerk Kwaliteitszorg de meerjarenvisie Cicero ontwikkeld. Daarin staat welk kwaliteitsniveau de brandweer in de periode tot 2011 wil bereiken en welke inspanningen daarvoor nodig zijn.

Vanuit de landelijke netwerken Finance & Control en Kwaliteitszorg, de GHOR en het ministerie van BZK is het project Aristoteles gestart. Dit landelijke project richt zich op de inventarisatie van goede sturingsinformatie waarmee de regio kan voldoen aan de informatie- en verantwoordingsbehoeften die voortvloeien uit de Wet veiligheidsregio's. Het project moet een landelijk model voor productbegrotingen en kwaliteitszorg opleveren. Op basis van dit model kunnen bestuurders en gemeenteraden een beter inzicht krijgen in het functioneren van de veiligheidsregio. Door de landelijke aanpak wordt het ook mogelijk de veiligheidsregio's onderling te vergelijken.

Met de inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's wordt ook het Veiligheidsbesluit van kracht. Deze algemene maatregel van bestuur legt een aantal kwaliteitseisen op aan de veiligheidsregio's. Voor alle regio's geldt dat zij vanaf 2010 moeten voldoen aan de vereisten uit Hoofdstuk 2 van het Besluit Veiligheidsregio's (ook wel bekend als de basisvereisten crisismanagement uit de kwaliteits-AmvB). Dit is onafhankelijk van het wel of niet afsluiten van een convenant.

9.2 Strategische beleidsdoelstellingen

Alle partners gaan verder met de eigen ontwikkeling van hun kwaliteitssystemen en dit wordt gedeeld als het gaat om de ontwikkeling van de VRK. In de komende jaren wordt bekeken hoe de samenhang is met de kwaliteitssystemen bij de deelnemende partners. Binnen de VRK zullen kaderafspraken gemaakt worden om de kwaliteitszorg binnen de multidisciplinaire samenwerking op elkaar aan te laten sluiten. Het ontwikkelen van een multidisciplinair kwaliteittoetsingssysteem heeft hierbij prioriteit. De centrale programmamanager bij de VRK en de kwaliteitscoördinator INK bij de politie zullen een bijdrage hier aan leveren. Zo zal de politie de kwaliteitszorg ten aanzien van de crisisbeheersing zichtbaar maken.

9.3 Resultaten

- De VRK implementeert het INK-management-model en is het GHOR-bureau HKZ gecertificeerd;
- De politie Kennemerland zal gebruik gaan maken van het referentiekader "Politie in de Veiligheidsregio" opgesteld door de RHC;
- Zijn er kaderafspraken gemaakt voor de kwaliteitszorg binnen de multidisciplinaire samenwerking;
- Implementatie van het project 'Auditteam' en als multidisciplinair kwaliteitstoetsingssyteem voor crisisbeheersing geborgd in de organisaties;
- Er vindt structureel overleg plaats tussen de verschillende kwaliteitsmedewerkers (onder regie van de centrale programmamanager VRK).

9.4 Kennismanagement

9.4.1 Visie op kennismanagement

Bij kennismanagement draait het om de vraag hoe kennis wordt gegenereerd en ingezet, niet alleen ter vergroting van de effectiviteit van de eigen organisatie maar ook naar partners en in sommige gevallen naar de gehele beroepsgroep.

In de VRK vervult het Veiligheidsbureau Kennemerland, waar alle partners zijn aangesloten een belangrijke rol in het vergaren van kennis over multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing. Kennis wordt opgebouwd door het evalueren van oefeningen en operationeel optreden en begeleiden van de vele inspectieonderzoeken. Het Veiligheidsbureau Kennemerland zal zich blijven richten op deze multidisciplinaire voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Ook binnen de verschillende partners wordt monodisciplinair kennis gegenereerd. In dit plan wordt de visie op kennismanagement beperkt tot de onderdelen van VRK. De politie heeft kennismanagement geborgd binnen de Raad van Hoofdcommissarissen en de Politieacademie.

Voor de invulling van de kerntaak met betrekking tot de risicobeheersing, is met de bestuurlijke vaststelling van het interregionaal versterkingsplan besloten dat de brandweer en GHOR van de regio's Kennemerland en Amsterdam-Amstelland gezamenlijk een Interregionaal Expertisecentrum Risicobeheersing (IECR) oprichten. Door het samenvoegen van de bureaus in de beide regio's zal men beter in staat zijn (zowel kwalitatief als kwantitatief) om bij zeer complexe dossiers een integrale (over alle schakels van de veiligheidsketen heen) advisering tot stand te brengen, zowel in de richting van 'klant' (betrokkenen, belanghebbenden en medeoverheden), bestuur als intern (eigen en medehulpverleningsorganisaties). Ook kan beter ingespeeld worden op en bijdrage aan huidige en toekomstige ontwikkelingen binnen het eigen vakgebied en de eigen verzorgingsgebieden. Een extra betekenis kan aan dit kenniscentrum worden toegedacht vanwege zijn positionering binnen de veiligheidsregio's, dus dicht bij de werkvloer. Vanuit deze positie zou dit expertisecentrum ook een belangrijke landelijke rol kunnen vervullen in het dichten van het gat tussen wetenschap en werkvloer, dat zich binnen het vakgebied van risicobeheersing sterk doet gelden. Voor de taken van het IECR wordt verwezen naar het interregionaal versterkingsplan.

9.4.2 Strategische beleidsdoelstelling

De komende jaren zal het kennismanagement meegenomen worden in de verdere ontwikkeling van het Veiligheidsbureau Kennemerland en het IECR .

9.4.3 Resultaten

- Het IECR is in 2011 operationeel;
- In 2011 ligt er een visie op multidisciplinair kennismanagement binnen de VRK.

10 Uitwerking van de resultaten

Onderstaande tabel geeft het totaaloverzicht van de resultaten uit de verschillende beleidsvelden, weggezet in de planperiode 2010-2013.

Nr.	Resultaat	Initiërende partij	2010	2011	2012	2013
1.	Op 1 januari 2010 voldoet de VRK aan alle afspraken uit het met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties afgesloten convenant voor de periode 2008-2009.	Veiligheidsteam	X			
2.	De versterking van het regionale veiligheidsniveau is in 2010 overeenkomstig het in 2008 bestuurlijk vastgestelde "Regionaal Versterkingsplan 2008-2009" gerealiseerd. De onderdelen uit het versterkingsplan zijn in de staande organisatie geborgd en financieel in de programma's van de begroting verwerkt.	Veiligheidsteam	X			
3.	De samenwerking op het gebied van de meldkamer tussen het bestuur van de VRK en het Regionaal College wordt in een convenant geformaliseerd.	Veiligheidsteam	X			
4.	De VRK is in 2010 uitgegroeid tot een netwerkorganisatie. De samenwerking met de omliggende veiligheidsregio's AA, ZaWa en NHN speelt daarbij een cruciale rol.	Directie VRK	X			
5.	Het risicoprofiel voor de VRK is opgesteld volgens de ontwikkelde Handreiking Regionaal Risicoprofiel.	VBK i.s.m. project Arend	X			
6.	Het risicoprofiel wordt in 2010 voor vier jaar vastgesteld.	Veiligheidsteam	X			
7.	Een multidisciplinaire werkgroep komt jaarlijks bij elkaar voor actualisatie van het risicoprofiel.	VBK i.s.m. kolommen	X	X	X	X
8.	Een beleidsplan Risicobeheersing.	Directie VRK	X			
9.	Visie op planvorming is geïmplementeerd.	VBK i.s.m. beheergroep Planvorming		X		
10.	Planvorming is afgestemd op het risicoprofiel.	VBK i.s.m. beheergroep Planvorming		X		
11.	Het Regionaal Crisisplan is geïmplementeerd.	VBK i.s.m. beheergroep Planvorming		X		
12.	De interregionale samenwerking met buurregio's en/of (keten)partners op het niveau van interregionale multidisciplinaire plannen is geïntensiveerd.	VBK i.s.m. beheergroep Planvorming				X
	Noordzeekanaal		X			
	Dijkring 14		X			
	Divers, bijv. uitval nutsvoorzieningen		X			
13.	Het Meerjaren Multidisciplinair Opleidings- en Oefenbeleidsplan 2014-2017 is opgesteld.	VBK i.s.m. beheergroep MOTO				X
14.	Het competentiegericht opleiden en oefenen is geïmplementeerd.	VBK i.s.m. beheergroep MOTO		X		
15.	Er is een professionele oefenstaf gerealiseerd.	VBK i.s.m. beheergroep MOTO		X		
16.	Voor de functionarissen en crisisteams is een leercyclus gerealiseerd.	VBK i.s.m. beheergroep MOTO		X		

17.	Deelname MOTO-activiteiten vormt een structureel onderdeel van het takenpakket van sleutelfunctionarissen.	VBK i.s.m. beheergroep MOTO	X	X	X	X
18.	De functionarissen van de gemeenten, politie, brandweer en GHOR zijn getraind en geoefend op de processen uit de herstelfase.	VBK i.s.m. beheergroep MOTO			X	
19.	De bestuurlijke netwerkkaarten zijn geïmplementeerd.	Gemeenten	X			
20.	De continuïteit is opgenomen in de incidentbeheersing (crisisplan).	VBK i.s.m. beheergroep Planvorming		X		
21.	De doorlooptijden van het MICK zijn conform de basisvereisten crisisbeheersing en het kwaliteits-AMvB.	MICK	X	X	X	X
22.	Er is een oefenplan MICK.	MICK	X			
23.	Het plan kwaliteitsborging is geïmplementeerd.	MICK		X		
24.	Er is een regionaal actiecentrum communicatie gerealiseerd	Gemeenten	X			
25.	Deelplan Herstelfase opstellen.	Gemeenten		X		
26.	De gemeente is in staat om het proces Herstel tijdens de rampenbestrijding en/of crisisbeheersing op te kunnen starten en de eerste activiteiten in gang te zetten	Gemeenten		X		
27.	De gemeente heeft een éénloketfunctie (bijvoorbeeld een Informatie- en Adviescentrum (IAC)) voorbereid en kan dit binnen 24 uur activeren.	Gemeenten		X		
28.	Er wordt een Richtlijn standaardisatie en gegevensuitwisseling Veiligheid opgesteld.	Platform Informatiebeleid Veiligheid KL	X			
29.	Het Programma Netcentrisch Werken is geïmplementeerd. Er volgen meerdere fases voor implementatie van het Crisis Management Systeem.	Veiligheidsteam i.s.m. Project Netcentrisch werken	X (1)	X (2)	X (3)	
30.	De VRK beschikt over een Gegevensboek Veiligheid, dat voortdurend wordt onderhouden. Dit gegevensboek is via webservices toegankelijk voor ketenpartners.	Platform Informatiebeleid Veiligheid KL		X		
31.	Er komt één gedigitaliseerd objecten gegevenshuishouding voor de VRK en een centraal kaartlagen overzicht over de geografische gegevens die voor de ketenpartners beschikbaar zijn.	Platform Informatiebeleid Veiligheid KL		X		
32.	De VRK stelt een regionaal uitwisselingsprotocol op.	Platform Informatiebeleid Veiligheid KL	X			
33.	Het digitale kennisplatform Veiligheid en Informatie is aangesloten bij het Interregionale Expertisecentrum Risicobeheersing en de innovatiefabriek van de Gemeenten Haarlemmermeer en Haarlem.	Platform Informatiebeleid Veiligheid KL i.s.m. IEC		X		
34.	De ketenpartners hebben een privacy coördinator.	Veiligheidsteam	X			
35.	De bibliotheek Planvorming is aangelegd.	Veiligheidsteam	X			
36.	De VRK implementeert het INK-managementmodel.	Directie		X		
37.	Het korps Kennemerland zal gebruik gaan maken van het referentiekader "Politie in de Veiligheidsregio" opgesteld door de RHC.	Politie Kennemerland i.s.m. VBK en CCB	X			

38.	Zijn er kaderafspraken gemaakt voor de kwaliteitszorg binnen de multidisciplinaire samenwerking.	VBK i.s.m. kolommen	X			
39.	Implementatie van het project 'Auditteam' en als multidisciplinair kwaliteitstoetsingssyteem voor crisisbeheersing geborgd in de organisaties.	VBK i.s.m. kolommen		X		
40.	Structureel overleg tussen de verschillende kwaliteitsmedewerkers (onder regie van de centrale programmamanager VRK	Directie VRK	X	X	X	X
41.	Het GHOR-bureau is HKZ gecertificeerd	Directie VRK i.s.m. GHOR	X			
42.	Het IECR is operationeel.	Directie VRK i.s.m. IECR		X		
43.	Er ligt een visie op multidisciplinair kennismanagement binnen de VRK			X		

10.1 Kritische succesfactoren

Het beleidsplan is een product van en voor de partners, zoals vermeld in paragraaf 1.4. Er bestaat een grote verwantschap tussen de vier kolommen. De resultaten in het beleidsplan kunnen dan ook alleen gerealiseerd worden wanneer deze partijen zich op bestuurlijke niveau committeren aan de inhoud van het beleidsplan.

Het bestuur van de VRK spreekt de verwachting uit dat de resultaten in de komende beleidsperiode geëffectueerd worden. Landelijke en/of regionale ontwikkelingen die mogelijke wijzigingen in doelstellingen, prioritering en/of resultaten tot gevolg hebben dienen dan ook aan het bestuur van de VRK voorgelegd worden.

Een grootschalig incident heeft een ontregelende invloed op de continuïteit van het dagelijks functioneren. Dit betekent een inbreuk op de capaciteitsplanning en verlies aan productiviteit. Door een goede planning en gedegen voorbereiding zal het verlies aan productiviteit zoveel mogelijk beperkt moeten blijven.

10.2 Kwaliteit

Kwaliteitsbewaking

De strategische kaders richten zich op de beleidsvelden risicobeheersing, incidentbeheersing, herstel, informatiemanagement en kennismanagement en kwaliteitszorg. Deze beleidsvelden zijn vanuit een multidisciplinaire visie ingevuld. De inhoudelijke en organisatorische consequenties voor het beleid op de taken van het veiligheidsbestuur volgt hier uit en vindt zijn uitwerking in andere documenten, zoals:

- Het regionale crisisplan;
- Mono-disciplinaire beleids- en organisatieplannen;
- Convenanten;
- Uitvoeringsprogramma's;
- Operationele plannen van de organisatieonderdelen;
- Jaarplannen.

De Wet veiligheidsregio's bepaalt dat het bestuur van de veiligheidsregio's geacht wordt eens in de vier jaar een beleidsplan vast te stellen. Om de effectiviteit van het VRK-beleid te vergroten zal het beleidsplan onderdeel zijn van begrotings- en verantwoordingscyclus van de VRK en de politie Kennemerland. Het beleidsplan wordt tweejaarlijks geactualiseerd met een nieuwe horizon van 4 jaar (rolling planning).

De voortgang wordt bewaakt door het Veiligheidsbureau Kennemerland en zal jaarlijks in het Veiligheidsteam besproken worden. Het bestuur van de VRK alsmede het Regionaal College worden jaarlijks over de voortgang gerapporteerd.

Hiermee wordt voldaan aan de eisen die de wet stelt ten aanzien van de te beschrijven onderdelen, waarbij het strategische karakter, de ontwikkelagenda, intact blijft.

Besluit veiligheidsregio's

Het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) is gebaseerd op de Wet veiligheidsregio's en stelt kwaliteitseisen aan de organisaties in de veiligheidsregio's. Er wordt een basisniveau vastgesteld waaraan de organisatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing moet voldoen, aan de hand van onder meer de basisvereisten crisismanagement. De kwaliteitseisen zorgen ook voor uniformiteit en uitwisselbaarheid in en tussen de organisaties en de prestaties van de regio's. Dat is van belang om bijstandsverlening tussen regio's en bovenregionaal optreden goed en efficiënt te laten verlopen.

10.3 Financiën

De VRK wordt gefinancierd uit bijdragen door de gemeenten en Besluit Doeluitkering Rampen en Zware Ongevallen (BDUR) vanuit het Rijk. Daarnaast heeft het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld aan de regio voor de structurele versterking van het gehele gebied.
Uitgangspunt is dat de kosten van de voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing voor eigen rekening komen van de betrokken instanties. De financiële vertaling van de doelstelling en resultaten in het beleidsplan vindt zijn uitwerking in de (meerjaren) beleids-, jaarplannen en operationele plannen van de organisatieonderdelen en vallen binnen de bovengenoemde financiële kaders van de VRK.

De financiële organisatie en het financieel toezicht op de VRK staan opgenomen in de artikelen 30 t/m 38 van de Gemeenschappelijke Regeling VRK.

BIJLAGE 1. Wettelijke taken van de Veiligheidsregio

1. Het bestuur van de veiligheidsregio heeft ingevolge art. 2 de zorg voor:

a) het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
b) het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald;
c) het adviseren van het college van burgemeester en wethouders op het terrein van brandpreventie;
d) de voorbereiding op de bestrijding van branden en zware ongevallen en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
e) het instellen en in stand houden van een brandweer;
f) het instellen en in stand houden van een GHOR;
g) het voorzien in de meldkamerfunctie;
h) het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
i) het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f en g genoemde taken.

De gemeente behoudt zijn verantwoordelijkheid op het gebied van brandveiligheid en brandpreventie.

2. Het bestuur van de veiligheidsregio bevordert een multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen.

BIJLAGE 2. Documentverwijzing

Aan het beleidsplan worden in artikel 12 van de Wet veiligheidsregio's een aantal eisen gesteld. In het beleidsplan VRK is er voor gekozen deze onderdelen niet integraal op te nemen in het beleidsplan, maar via een verwijzing naar andere documenten. Dit geldt ook voor de overige genoemde documenten. In de onderstaande tabel is aangegeven waar e.e.a. is uitgewerkt.

Art./Hfdst	Eis/Omschrijving	Document	Beheerder
9, a	Het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises	Beleidsplan, H 3 en 4 Risicoprofiel	Directeur VRK Hoofd VBK
9, b	Het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald	Beleidsplan, H3 en 4	Directeur VRK
9, c 3, 1, a-b	Het adviseren van het college van burgemeesters en wethouders over de taak, bedoeld in art. 3, eerste lid; het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt. Het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand.	Organisatieplan Brandweer	Regionaal Commandant
9, d	Het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.	Beleidsplan, H4 Regionaal Crisisplan Organisatieplan brandweer	Directeur VRK/Regionaal Commandant Hoofd VBK
9 e	Het instellen en in stand houden van een brandweer.	Inrichtingsplan brandweer	Regionaal Commandant
9 f	Het instellen en in stand houden van een GHOR	Organisatieplan GHOR	Regionaal Geneeskundig Functionaris Hoofd GHOR
9 g	Het voorzien in een meldkamerfunctie	Inrichtingsplan MICK	Directie VRK Hoofd MICK
9 h	Het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materiaal	Beleidsplan H 4 Materieelspreidingsplan	Regionaal Commandant Hoofd P&N
H3	Visie VRK Visie en missie VRK plus	Holland op z'n Veiligst Visiedocument VRK plus	Directie VRK
H4	Operationele Prestaties	Nulmeting Operationele Prestaties (TNO), nov 2007	Regionaal Commandant Hoofd VBK
H4, 5	Interregionale samenwerking brandweer/GHOR/GGD	Interregionaal versterkingsplan	Directie VRK
H6	Afspraken omtrent aansluiting tussen planvormen	Visie op Planvorming Huis van Planvorming	Hoofd VBK
H6	Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden regionale crisisorganisatie	Regionaal Crisisplan	Hoofd VBK
H6	Meerjaren beleidsplan MOTO	Beleidsplan MOTO 2010-2013	Hoofd VBK
H7	Deelprocessen herstelfase	Crisisplan deel II	Hoofd VBK

BIJLAGE 3. Lijst veel gebruikte afkortingenlijst

AB	Algemeen Bestuur
ACIR	Adviescommissie Coördinatie ICT Rampenbestrijding
ADR	Algemene Doorlichting Rampenbestrijding
AGZ	Algemene Gezondheidszorg
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
AZ	Ambulancezorg
CCB	Conflict- en Crisisbeheersing
CIMS	Crisis Informatie Management Systeem
CoPI	Commando Plaats Incident
DB	Dagelijks Bestuur
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GRIP	Gecoördineerde Regionale IncidentbestrijdingsProcedure
HKZ	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling Zorgsector
IAC	Informatie- en AdviesCentrum
ICMS	Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking
IECR	Interregionaal Expertisecentrum Risicobeheersing
INK	Instituut Nederlandse Kwaliteit
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KMar	Koninklijke Marechaussee
LMR	Leidraad Maatramp
LOP	Leidraad Operationele Prestaties
MICK	Meld- Informatie en Coördinatiecentrum Kennemerland
MOTO	Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen
NVBR	Nederlandse Vereniging voor Brandweerzorg en Rampenbestrijding
OM	Openbaar Ministerie
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
OvD	Officier van Dienst
RWS	Rijkswaterstaat
SPIM	Specifieke Inzetmogelijkheden
SVS	Slachtoffervolgsysteem
VBK	Veiligheidsbureau Kennemerland
VRK	Veiligheidsregio Kennemerland
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WPG	Wet Publieke Gezondheid
WRZO	Wet Rampen en Zware Ongevallen
WVR	Wet veiligheidsregio's

11

BIJLAGE 4. Verzendlijst

- de burgemeesters en wethouders in de regio Kennemerland
- de gemeentesecretarissen in de regio Kennemeland
- de gemeenteraden in de regio Kennemerland
- de ambtenaren openbare orde en veiligheid in de regio Kennemerland
- de directie van de VRK
- de korpschef van politieregio Kennemerland
- de districtscommandant KMar Schiphol
- het hoofd CCB KMar Schiphol
- de hoofdofficier van justitie arrondissement Haarlem
- de districtschefs van de politieregio Kennemerland
- het hoofd CCB politieregio Kennemerland
- de dijkgraven van de waterschappen in de regio Kennemerland
- de sectormanagers en onderdeelshoofden (2e echelon) van de VRK
- de officier veiligheidsregio van RMC-West
- de hoofdingenieur-directeur Rijkswaterstaat Noord-Holland
- de voorzitters van de veiligheidsregio's Amsterdam-Amstelland, Noord Holland-Noord, Zaanstreek-Waterland en Hollands Midden
- de directeuren van de veiligheidsregio's Amsterdam-Amstelland, Noord Holland-Noord, Zaanstreek-Waterland en Hollands Midden
- de directeuren van de (BRZO) bedrijven met een rampbestrijdingsplan
- de directie van Corus en luchthaven Schiphol
- de Commissaris van de Koningin in Provincie Noord-Holland
- de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- de directeur Crisisbeheersing van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- de directie van ProRail
- de directie van Connexxion
- de directie van PWN
- de directie van NUON Infra West, Eneco en Essent
- de directie van RTV-Noord Holland
- de directie van het Havenbedrijf Ijmuiden
- de milieudienst IJmond
- de directie van de KNRM
- de Kustwacht
- de reddingsbrigades van Bloemendaal, Zandvoort en IJmuiden
- Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied
- het hoofd Inspectie Openbare Orde en Veiligheid
- het hoofd Inspectie voor de Gezondheid
- de raden van bestuur van ziekenhuizen in de regio Kennemerland